

Universitätsbibliothek Wuppertal

M. Terenti Varronis de lingua latina libri

Varro, Marcus Terentius

Berolini, 1885

Liber VII

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-5449](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-5449)

[M. TERENCE VARRONIS
DE LINGVA LATINA

AD

M. TULLIUM CICERONEM

LIBER VII.]

HIC DEEST IN EXEMPLARI FOLIUM UNUM IN QUO EST PRIN-
CIPIMUM LIBRI VII.

1. . . repens ruina operuit, [aut verbum quod conditum est § 1-5: introd.
e quibus litteris oportet inde post [si] aliqua dempta est, ob- (p. 280 Sp. 1)
5 scurior fit voluntas impositoris. Non reprehendendum igitur (p. 281 Sp. 1)

Libri inscriptionem M. Terenti . . liber septimus habet vulg. nisi quod illa sextus pro septimus. — 3 repens ruina aperuit aut verbum] Temporum vocabula et eorum quae coniuncta sunt aut in agendo fiunt aut cum tempore aliquo enuntiantur priore libro dixi. In hoc dicam de poeticis vocabulis et eorum originibus, in quibus multa difficultia. nam ut verbum Laetus nec Victorius mutavit postrema sic exhibens: in quibus multa difficultia. nam et repens . . . aperuit verbum — ruina] rapina M. — operuit] Turnebus, aperuit libri. obruit C.F.W. Müller p. 797. hoc ad exemplum fuisse opinor: saepe enim aut vocabulum repens ruina operuit. — aut] scripsi, ut libri. ut si Müller. — 4 oportet scribi aperiendam. inde si post Laetus. — post si] LSp, Madvig (cui haud scio an praestet aut verbum si quod deletum sit post dempta), post libri, postquam Müller. 'fort. repens ruinâ operitur, ut verbum . . post si aliqua . . sit, obscurius fit, voluntas impositoris nisi aliquid intercidit velut ruina operuit . . obscurius, quo obscurior fit'. LSp. operuit ita verbum quom conditum . . post si aliqua demptast, obscurior fit Madvig Adv. II p. 172. dempta fit obscurius, sic voluntas impositoris C. F. W. Müller, Reiter p. 59 sq. (et p. 106). — est] Madvig (st), sit libri. — obscurior] p, vulg., obscurius ceteri. — 5 fiat Müller. — impositoris] in posterioris F, in posteriores Laetus, corr. Turnebus, Victorius. fort. inpositoris, conf. ad p. 2, 14. haec Varro

Spengel, Varro de lingua latina.

*etenim retinet B.
inorte et ante pi.
deant.*

(p. 282 Sp.¹)

in illis qui in scrutando verbo litteram adiciunt aut demunt, quo facilius, quid sub ea voce subsit, videri possit; ut enim

§ 2 ant, extrinsecus admovent nigras setas. Cum haec admini-

cula addas ad eruendam voluntatem impositoris, tamen latent

cf. vet. 393. 115

multa. Quod si poetice [quae] in carminibus servavit multa

prisca quae essent, sic etiam cur essent posuisset, fecundius

(p. 283 Sp.¹)

poemata ferrent fructum; sed ut in soluta oratione sic in

poematis verba omnia quae habent *ἐρμια*, [non] possunt dici,

neque multa ab eo, quem non erunt in lucubratione litterae

prosecutae, multum licet legeret. Aelii hominis in primo in

litteris latinis exercitati interpretationem carminum Saliorum

M

videbis et exili littera expeditam et praeterita obscura multa.

§ 3

Nec mirum, cum non modo Epimenides Cres post annos L

videtur voluisse: difficilia sunt explicatu antiqua poetarum vocabula. saepe enim significationem aliquam prioribus temporibus impositam repens ruina operuit, ut quae fuerit ignoretur, aut si postea litterae demptae sunt, obscurior fit voluntas impositoris. — 1 in illis] illos Scioppius. — literas Laetus. — adiciunt] addiciunt p, additum M. 'fort. addunt' LSp. — 2 quoj] Turnebus, quid libri. — facilius quod H. — videri] sive viderei LSp, uidere libri. — possit] possint Aldus cum B. — ut enim] Victorius, et enim libri. — 3 obscura opera Victorius, Turnebus. — myrmecidum] Bentinus, yrmecidum FH, yrmeci dum a, irmeci: dum G, hyrmeci dum Laetus, Myrmecidis Aldus. *conf.* Groth. — 4 si extrinsecus Aldus. 'fort. si extrinsecus admoventur nigra' LSp. — admovet G, ad montem a, admoveant Laetus. — nigrasissetas a. nigra, sed tamen cum Scioppius. 'fort. nigra sed etiam cum' LSp. — quom GH. — amminicula F. — 6 quae] *add.* LSp, ut *add.* Turnebus. — seruabit F, seruabant M, *corr.* Victorius, Turnebus. — 7 cur] quor Scioppius, quom H, cum G. — posuissent F, *corr.* Victor. Turnebus. — secundius F, *corr.* Laetus. — 9 omia F, non omnia Müller (*cf.* § 4, 7) omnia om. Scioppius. — habent] habent F *man.* 1, quod solet esse haberent (Keil), habeant *corr.* ex habent F (Groth), habeant GHVp, haberent b. — non] *hoc loco add.* LSp. — dici . . . neque B *cum spatio complurium verborum.* — 10 ab eo] habeo Vp, ab eo eruentur Müller. 'fort. ab eo erunt quem non in' LSp. *ego suppleri posse censeo* possunt dici. — 11 legerit Scioppius. — aelii] H, helii F. — in primeis Augustinus. — 13 expeditam] Laetus, expedita F 'fort. recte' Groth. — praeteritam obscuram F. — 14 epamenidis F, *corr.* vulg. ex B. — cres] Sp (Phil. Anzeig. V p. 584),

Præter, Poloniam (Hugen. Ellip.)
obscure

act. Pomy, > impotentat = puth. Camochin

- 6 'heros' ad Homerum q̄ciur̄ etyma cognoscenda p̄chuer̄ videtur. (2^a verba ve-
lutiissima quasi herosce aetatis esse dicere videtur). - Sicut, q̄curs per-
hrent ad p̄c̄c̄v̄ p̄m̄m̄, cf. Hesiod. Vano ip̄u de p̄m̄. Fortunio.
- 9 'illata' recte Ellix. (id̄e v̄p̄p̄ūt̄). Sed fort. recte 'nata' d. Sp.
- 13 'ut quī ac quare res v̄l̄at̄ quac̄que' a. m. m. (spatio non sufficit
'v̄l̄at̄'; 'quac̄que' per comp. scriptum). Ubiq̄e mutare volī 'quare',
quo rō d̄r̄ov̄, i. e. 'causa' indicatur. - Corvendum fort. 'quī a quare'
mōs d̄r̄o r̄ivos, exp̄d̄ere ut r̄is h̄ōd̄o am̄li

experrectus a multis non cognoscatur, sed etiam Teucer Livii (p. 284 Sp.¹) post annos XV ab suis qui sit ignoretur. At hoc quid ad verborum poeticorum aetatem? quorum si Pompili regnum fons in carminibus Saliorum neque ea ab superioribus accepta, tamen habent DCC annos. Quare cur scriptoris industriam reprehendas qui herois tritavum, atavum non potuerit reperire, cum ipse tui tritavi matrem dicere non possis? quod intervallum multo tanto propius nos, quam hinc ad initium Saliorum, quo Romanorum prima verba poetica dicunt elata.

10 Igitur de originibus verborum qui multa dixerit commode, § 4 potius boni consulendum, quam qui aliquid nequierit reprehendendum, praesertim quom dicat etymologice non omnium verborum posse dici causam, ut qui quaeque res valeat ad medendum, medicina; neque si non norim radices arboris,

F fol. 12 praesertim . . . videntur.

Reifferscheid Anal. Horat. p. 5, opēs F *sed et pro e paenultima littera o legi potest neque de ea quae supra scripta est manu pr. certo constat* (Keil), Lagomarsinio ap. Lachm. supra scr. videbatur esse m; in F scriptum esse cres per errorem opinor testatur Groth; opes V b p, opas a, om. ceteri. meus Lachm. ad Lucr. p. 390. — 2 post'' annos' XU F, voluit ergo librarius post XV annos; in ceteris nullum eius traiectionis vestigium. numerum istum alii ut M, Laetus male explicuerunt XII. — ad hoc F, corr. vulg. — 3 pompilii G Ma, Laetus. — 5 cur] quor GH. — 6 herois] erroris H¹, verbis Madvig Adv. II, 172. — 'fort. aut atavum' LSp. del. vid. tritavum. — 7 tui] vulg. F (Groth), nihil notavit Keil, aui ceteri. — tritavi tui Bergk Prooem. aest. Hal. 1863 p. VII. — dicere om. a. — non possis dicere M, Laetus. — 8 multo om. G. — tanto om. a, Augustinus. 'fort. tamen' LSp. — nobis Laetus. — 9 dicunt om. a B, dicuntur vulg. dicunt contineri Grauert Annal. phil. X, 19. — elata] scripsi (cf. IX § 76), prolata Müller, latina libri. etiam LSp olim elata vel nata coniecisse inveni. — quorum principia poetica verba ducunt. igitur Scioppius. — 11 nequiverit Laetus. — 12 quom] quō F (quod compendium alibi non habet) MV p, cum ceteri. — ethimologice F. — 13 causam] LSp, causa F, causas Aldus. conf. Madvig Adv. II, 172. — qui quaeque res valeat ad] scripsi, qui a quare res u . . . ad F cum rasura (septem fere litterarum' Groth), in qua quod l litterae pars apparet, 'an valent?' ascripsit Keil; item nisi quod vacuum spatium inter u et ad V p. in ceteris nullum lacunae vestigium. 'fort. ut a qua re res valida ad' LSp. 14 medicina] scil. dicit non posse dici causam nisi scrib. in medicina. — noris Laetus.

verba 'ab Equitem'
relinquenda videntur
Barrovi, qui pluraliter
ab singulari accusat
sequet (B. x) d. 1160

non posse me dicere pirum esse ex ramo, ramum ex arbore,
eam ex radicibus quas non video. Quare qui ostendit Equi-
tatum esse ab equitibus, Equites [ab equite, Equitem] ab
equo neque Equus unde sit dicit, tamen hic docet plura et
satisfacit grato, quem imitari possimusne ipse liber erit 5
indicio.

§ 5

2. Dicam in hoc libro de verbis quae a poetis sunt posita,
primum de locis, dein quae in locis sunt, tertio de tempori-
bus, tum quae cum temporibus sunt coniuncta, sed is ut quae
cum his sint coniuncta, adiungam, et si quid excedit ex hac
quadriperitione, tamen in ea ut comprehendam.

'de eis libri' (p. 287 Sp. 1)
recte (generaliter omnia
annumlectum) B.

~ v 16 ~ § 6

Incipiam hinc:

Unus erit quem tu tolles in caerulea caeli
Templa.

Templum tribus modis dicitur ab natura, ab auspicando, a 15
similitudine; natura in caelo, ab auspiciis in terra, a simili-
tudine sub terra. In caelo templum dicitur ut in Ecuba:

(p. 288 Sp. 1)

O magna templa caelitem, commixta stellis
splendidis.

In terra ut in Periboea:

serupea saxa, Bacchi templa, prope aggreditur.

'saxa' anapaestici
sunt B.

1 posse me] possim me p, possem vulg. 'fort pote me' LSp, possum LSp olim, possim C. F. W. Müller p. 871. — 2 Quarem aut Quare cum interrogandi signo F (Keil). — 3 ab equite equitem] del. LSp. ab equito, equito Augustinus. — 4 docet et plura GH. — 5 imitare M. possimus ne F, possimus ut B, possumus ut vulg. — 7 in hoc] in isto M, Laetus, isto vulg. ex B. — 8 dein] Fa, deinde ceteri, de his B, deinde de his M, Laetus, deinde de iis vulg. 'idque latere videtur in dis quod libri infra praebent' LSp. — 9 de temporibus sunt coniuncta omissis verbis mediis M. — sunt coniuncta adiungam omissis verbis mediis Hp. — sed is] scripsi, di s F, .di .s. V, dis a, om. ceteri, sed ita Müller. de iis utque Reiter p. 120. — quae] Ga, que F. — 10 his sunt M, Laetus. — excidit F, corr. Scioppius. ceterum conf. Lachm. ad Lucr. VI, 954. — 11 ea] eam Laetus, B. — 13 cerula F, cellula G, coelula H. — 15 dicitur natura auspicio similitudine Scioppius. — auspicando] Vp, Groth, auspicando Fa, auspicio Aldus, auspicando M, Laetus. 'fort. auspiciis' LSp. — 16 'fort. ab natura' LSp. — 17 ecuba] sic F. — 18 celi.tum F, corr. Scioppius. — 20 terris GH. — 21 saxa F, sed solus V m. rec. corr. saxea praebet,

1 inf. pendet et 'dicat obynologice'

expecie de etimologia. hacta et pto, rad' cal

scelus F. p. 3, 8 L. ?
'dis' Tac. a. XI 14 p. 207, 21 dicit

x of 'is' Tac. a. III 11 p. 90, 8. dicit
ut, dicitur

- X) 9 'coniuncta, ~~sed~~ ut quae': mirum illud 'di' explere: 'distinguen-
dum', sc. ne inter se confunderentur simillima 'quae - coniuncta' 'quae -
coniuncta'. Sed de s. videndum, particulatim fort. ad 'dis' i.e. distribue; 'Vt' litt.
magis in col. iterum ut post distinctionem.
10 exidit 'vide an tolerari possit': cadet in hunc rationem, hoc genus, talia Gr. al.
16 sane non 'ab' natura' (ut chera G.-libri). talia in V. non exaequantur.

Et sane sic: vv - scripta sacra Barbi

scripta prope aggr'ditus ^{uu} - _(= r'p'v'v's)

- X) 'tertia de temporibus, tum et quae cum his sunt coniuncta adiungam', omnes
quae ulteriores sunt et quae delenda esse librarius libris illis 'dis' in dicitur [†] _{xx)}
(cf. Tac. a. XI 14 p. 207, 21 dicit). (1924). De dispositione f. G.-lib. p. XLIII (f.
572.80). f. p. 134, 6 item in adem (vide notam ueam). [†] dele in pu scripto _{2.}

Sub terra ut in Andromacha:

Acherusia templa alta Orei salvete infera.

Quaqua tuiti erant oculi, a tuendo primo Templum dictum; § 7
quocirca caelum qua tuimur dictum templum; sic:

5 Contremuit templum magnum Iovis altitonantis,
id est, ut ait Naevius:

Hemisphaerium ubi[ubi] concha caerula saeptumst. (p. 289 Sp.)

Eius templi partes quattuor dicuntur, sinistra ab oriente,
dextra ab occasu, antica ad meridiem, postica ad septem-
10 trionem. In terris dictum templum locus augurii aut auspicii § 8

causa quibusdam conceptis verbis finitus. Concipitur verbis
non isdem usque quaque; in arce sic:

TEMPLA TESCAQUE ME ITA SUNTO QUOAD EGO EA RITE (p. 290 Sp.)
LINGUA NUNCUPAVERO.

saxa ceteri. — bachi F. — prope] propere Scioppius. *numeros ana-
paestos metitur* Ribbeck t. f. Pac. v. 309, dactylicos Bergk, qui
saxa probant cum Grothio. saxa si fuit, praeter alia licet — — — —
(aggredditur). — 2 Cic. Tusc. disp. I 21 § 48: Acherunsia templa alta
Orci pallida leto nubila tenebris loca. *conf.* Ribb. Enn. 70. — 3 qua-
qua] Augustinus, quaqa F. — tuiti erant] LSp, intuiti erant Sciop-
pius, initium erat libri, intuerant Augustinus. *cf.* § 9. — primo]
F, primum GHap. — 4 caelum *corr. ex* scaelum F. — qua tuimur]
Aldus, Madvig Adv. II p. 173, qua attuimur libri (actuimur V, autu-
mur p sine qua), qua ad tuimur Lachm. ad Lucr. V, 1033, quod tuimur
Scioppius, *fort.* quod tuemur' LSp. *conf.* Reiter p. 55. Aug. Müller
p. 59. — *fort.* dictum caeli templum, sic. — 6 neuius F, ennius H. —
7 hemisphaerium] Turnebus cum B, hiemisferium F, hemispherium a,
hemisferium alii. hemisphaerium *etiam extra versum locum habuisse
potest.* — ubiubi] scripsi, ubi libri. — concha caerula] cacherulo F,
id est concha, ut est in Vap (cuncha G, cum ca H, tria M). terra cae-
rulo Aldus, concavo caerulo Müller. — saeptumst] scripsi, cui mare
addendum vid. septum statu ultima littera postea deleta F, septum stat
ceteri. *fort.* hemisphaerium Ubique circa caerulo septum statu' LSp.
— 9 antica F. — 10 *fort.* terra' LSp. — *fort.* auguri auspicii causa'
LSp. — 12 hisdem FGH. — 13 templa] item F, in M, *corr.* Turne-
bus. — tescaque] p, Turnebus, testaque ceteri. — me ita] mi ita
Turnebus, *fort.* mea ita' LSp, mea finita Bergk. *rectius opinor aut
mea aut finita, nisi aliud latet.* — sunt] finito H, surito p. — ea rite]
LSp, eas te libri, caste Scaliger. ea recte LSp *olim. an ea ante?
ea esse velim qua nuncupavero* Turnebus. — 14 lingua] p, Victorius,
Scaliger, linquam F, eas relinquam vulg. *ex* B.

quo ad B. f.
Muller. p. 171. Tem
Acherunsia ad Lucr
V 1033.
interpunctum delendum
quo censet Reiter ann
Flavia 1881 p. 607
Gr. de off. III 103
p. 290 Sp. Mell
XII tab. VI.

maxime. F.
hoc inscriptionibus com-
paratum est.
Hemisphaerium ubi con-
concha caerula saep-
sunt facta (sept
destr. hock) B.
prob. B. 'fellestos'

ollaber
(olla + suff. quamquam
decurrit analogice, non
sed 'barbar' in cam. av.)
(p. 291 Sp. 1) ULLABER ARBOR QUIRQUIR EST, QUAM ME SENTIO DIXISSE,
TEMPLUM TESCUMQUE FESTO IN SINISTRUM. *Verb. Graec. H. per-*

ollaber
in inaequidum
(p. 292 Sp. 1) OLLANER ARBOR QUIRQUIR EST, QUOD ME SENTIO DIXISSE,
TEMPLUM TESCUMQUE FESTO DEXTRUM.

*Denken läßt sich an
die, was Late
hat.*
(p. 293 Sp. 1) INTER EA CONREGIONE CONSPICIONE CORTUMIONE UTIQUE 5
EA ERECTISSIME SENSI. *cf. p. 151, 12.*

§ 9 In hoc templo faciundo arbores constitui fines apparet [et]
intra eas regiones qua oculi conspiciant, id est tueamur, a
quo Templum dictum, et Contemplare ut apud Ennium in
Medea:

Contempla et templum Cereris ad laevam aspice.

Contempla et conspiciare idem esse apparet, [et] ideo dicere,

(p. 293 Sp. 1) cum contemplum facit, augurem Conspicione, qua oculorum
conspectum finiat. Quod, cum dicunt Conspicionem, addunt

1 ullaber] ulla veter Scaliger. — arbos corr. ex arbor F, arbos
Vp. — sentiam G. — 2 tescumque] tectum quem F V b p G a, rectum
quem M, tectumque vulg. ex B, corr. Turnebus. — festo] fertio vulg.
ex B, finito Müller, esto Turnebus. — ullaber . . sinistrum om. H.

— 3 ollaner FMV, ollaber G a, olla veter Scaliger. — arbor^s F, arbos
GMV. — quirquir est quicquid est M, Laetus. — quod] quam Müller.

— 4 teplum F. — tescumque] tectum quem F cum aliis, textum quem
H, quem G, tectumque vulg. ex B, corr. Turnebus. — festo] fertio
vulg. ex B, finito Müller, esto Turnebus. — in dextrum Laetus

cum B. — 5 conregione] Victorius, Scioppius, cōcretione F (Keil),
conregione corr. ex concretione F (Groth), cum regione Vp, cum e
regione G, cum cregtione H, corregione a. — 6 erectissime] F, rectis-
sime GHMb, dixisse me Scioppius. 'fort. rite dixisse me' LSp.
praeterea conicias uti vere ac recte dixisse me sensi. totum locum
Bergk Philol. XIV, 390 sic scribit: Tempa tescaque mea finita sunt
quoad ego caste lingua nuncupavero. Ullaber arbose, quirquir est, quam
me sentio defixisse, templum tescumque M(eum) F(initum) esto in si-
nistrum. Ollamer arbose quirquir est quam me sentio defixisse, templum
tescumque M. F. esto in dextrum. Inter ea conregione conspicione cor-
tumione utique ea rectissime sepsi, T. T. Q. M. F. E. — 7 et] olim del. LSp.
— 8 tueantur V. — 9 Ennium] conf. Non. 470, 3, Ribb. t. f. Enn. 243. —
11 leuam F. — 12 contempla] contemplare Laetus. 'fort. contempla et
male repetita sunt' LSp. — idem] Bentinus, id libri. — et] add. LSp.
conf. p. 18, 14. — 13 cum conteplum F, (cum extremo versu) et nisi
quod templum GMVp, cum templum Laetus et fort. Ha, tum cum
templum Turnebus, prob. Müller, Groth. 'fort. quom templum'
LSp. — faciat M, Laetus, faciunt B, faciant vulg. — augur Aldus,
augures vulg. ex B. — 14 conspectu M. — finiant M, Laetus. —

1 'qui quirit' falso, ut puto, Holariomo, aut = quidquid: 9 pro I falso intellecta? Nam
fort. explicandum v. 3 'quod'; Tenes primo illud, 'quam' - 'quos' pueri ludit et ambigunt
quam me sentio dixisse eadem formula in devotivorum formulae, de quibus Ruesel.

Umbro p. 102. Uen u artis Arvaticus.

3 'quod': formulas eraguer dubito, aut 'was das behofft, sp' aut ad sequentia de ce -
que in 'allem loco inscribendum; in quo semel posita acquirit, ut 'dictum'

5 'quod' ad 'templum'.

6 restissimum certum; e vide aut iteum interpretandum ut F, si. 'ea
fine': 'inud vie och en diecem Borsik mit großer feanighait mir
beurpelt geworden bin.' Arthum: ea fine = catenus, cf. Theis. h. h. 179, 279.

7 'et' falso delatum: 'cas' sr. abores. Vel fort. 'fines' sem. pu. cf. V 13.

11 'contempli' ad protra refer, quae omisit Voss; cf. Morici.

13 'contemplum' non et had (note 'contemplatio tachi' Gt). l. 'cum
templum'; 'om' absorpsit qui aliquis propter 'contempla'

5 'corumis' puto a chorte, corte (cf. Theis. l. l. s. 'chors') 'Gehige'.

Suppositum idem quod in firatimus, manduculis, auditimus; sic:

* 'contitimus' & 'cortimus, hinc 'corumis'. - Hinc fictum esse, ut 'tempestas' (p. 51) -
Nisi forte (1724) anno p. 119, tractu indiat ('sentia'), sed hinc vor. falsum ut auditimus p. 112.

5 'ante' ea etc. Cf. infra. ea. aliquid dicitur 'ante' usual r. abl.: in oppo. Haller p. 48, 14
'ante' terminis' quasi 'ante terminis' cf. post' op. Umbro. et B. c. abl.: B. h. h.
Umbro 201.

2 corruptus. 'ut sit dectra' role mutare, cf. 118, 4 'esto (in) dectrou'. Haque
laxa habenda, velut (tesaque ut sint, et templum tesumque) est sit dectra

4 sq. sane sit: sed hoc ut potant ad eam sacram esse templum (et sanctum
tesum) esse, factum (sc. est), quod (falso G.-lib.).

12 'Lemni' acute Beugk., sed ita procedit Varonis argumentatio: 'nam apud Romanos ...
loca enim quae haec?' - Possis 'clenim loca' ut p. 114, 2, vel 'ea enim loca'
(ut Halbw.) - Neplaret 'Lemni' (1924)

15 cum 'teues' (non 'tenes') restare in cod. affirmant G.-lib., 'trues' a Beugkio
recte emendatum esse ^{cf. 'videt' p. 120, 5} probabile est, sed falso ille verba coniungit (idem
Kiblerhaus); ea coniunge sit: 'delubra, teues' - sed vide ne haec ante
mediam versuum distinctionem displireat; fort. igitur 'rare, et... delubra trues';
'quai': sc. continent vel sim - In uno 'quae mysteria' coniungenda, sc. Caborum.
*) Res. Ant. 415 ipsam peneo videt. cf. Plant. in l. 1216

Cortumionem, dicitur a cordis visu; cor enim cortumionis origo. Quod addit templa ut sint ^{et desca} Tesca, aiunt sancta esse § 10 ^{magna difficultas} qui glossas scripserunt. Id est falsum; nam curia Hostilia templum est et sanctum non est; sed hoc ut putarent aedem
 5 sacram esse templum [*et sanctum templum*] esse factum quod ^{(p. 294 Sp. 1) immo: [et} in urbe Roma pleraeque aedes sacrae sunt templa, eadem ^{desca} sancta, et quod loca quaedam agrestia, quod alicuius dei ^{sanctum tescum]} sunt, dicuntur Tesca. Nam apud Accium in Philocteta § 11
 Lemnio:

10 Quis tu es mortalis, qui in deserta et tesca te
 apportes loca?

loca enim quae sint designat, cum dicit:

Lemnia praesto

Litora rara et celsa Cabirum

15 Delubra tenes, mysteria quae

Pristina castis concepta sacris.

dein:

'fort. dicit conspicione addit cortumione' LSp. — 1 visu] usu H. — 2 addit] ad id Turnebus. — sint] sit F, om. b, corr. Laetus. — tesca] dextra F, corr. Turnebus. — 5 templum et sanctum templum esse factum] LSp, templum esse factum libri, templum et esse sanctum Laetus, templum et sanctum et esse sanctum B, templum et sanctum esse vulg. — 6 fort. pleraque] LSp. — 7 'fort. agrestia quae' LSp, Christ Philol. XVI p. 463 cf. XVII p. 300. — aliquoius G, aliquius H. — 8 dicuntur] Bentinus, dicentur F, dicebantur p. — tesca] sca litterae in ras. man. 2 F et in marg. Tesca man. 2; tescha Vp. — accium] sic etiam F. — in] ut F, corr. Laetus, 'fort. ut in' LSp. — philocteta] philocto etatem F, corr. Aldus, Philoctete B, vulg. — 11 apportas] Festus p. 356 M, appones F, apponis B, apportes Aldus. 12 loca enim] Laetus, enim loca libri, ea enim loca Müller, Groth, Reiter p. 35, Lemni loca Bergk. 'fort. loca quae sunt' LSp. — 13 prest olitor] ararat et F, corr. Augustinus. conf. Ribb. frag. v. 525—36, Mus. Rhen. XXIX, 233. Bergk Philol. XXXIII, 300—3 qui: Lemnia praesto littora parent Celsa Cabirum delubra tues, Mysteria qua Pristina cistis consepta sacris Nocturna aditu occulta colantur Silvestribus vepribus densa. En Volcania templa sub ipsis Collibus, in quos delatus locos Dicitur alto ab limine coeli, et Nemus expirante vapore vides, Unde ignis cluet mortalibus clam Divisus, cluet doctus Prometheus Clepsisse dolo poenasque Iovi Furti expendisse supremo. — 15 delubrateus F (Groth), sed delubra tenes diserte F (Keil). — misteria quae F, misteriaque Laetus. — 16 castris F, corr. Aldus.

Volcania templa sub ipsis
Collibus, in quos delatus locos
Dicitur alto ab lumine caeli. *lumine missi*

et:

Nemus expirante vapore vides, 5
Unde ignis cluet mortalibus [*clam*]
Divisus.

(p. 296 Sp.¹)
(p. 297 Sp.¹)

Quare haec quod tesca dixit non erravit, neque ideo quod
sancta, sed quod ubi mysteria fiunt [aut] tuentur, Tuesca
§ 12 dicta. Tueri duo significat, unum ab aspectu ut dixi, unde 10
est Enni illud:

tueor te, senex? pro Iupiter!

et:

Quis pater aut cognatus volet nos contra tueri?
alterum a curando ac tutela, ut cum dicimus [bell et] tueri 15 *belli B.*

1 uolcania F, uolcania vulg., vulcania Laetus, Volcania (vel
Volcani) iam Ribbeck. fort. Volcanalia. — 3 limine vulg. ex B. —
5 nemus] neuius p, menius M, Nevius Laetus. — 6 ignis] Vertranius
ex Cic. Tusc. disp. II 10 § 23, ignes libri. — cluet] clauet F, corr.
Aldus. — clam] additum ex Cic., om. libri. — 7 divisus] diuis corr. ex
duum ut vid. F (Groth), diuis vel duuis F (Keil), diuis Vp, diuis ceteri.
diuisus Faernus ex Cic., neque aliud verbum in compendio cod. F latere
videtur, quamquam alijs locis ista lineola signif. solet m. — 8 Quarem
hec ut vid. F. — quod] a, quo F, qui vulg. ex B. — 9 ubi] ibi vulg.
ex B. — tuentur] scripsi, tuentur ut LSp, aut tuentur libri, attuen-
tur Müller, a tuendo Madvig Adv. II p. 172, aut curant tuentur
Christ Philol. XVI p. 463. conf. LSp XVII p. 300, Stänkel p. 11
et 70, Mommsen Unterit. Dial. p. 300. — 10 ab aspectu] 'fort a spectu'
LSp. — 11 Enni] Müller, enni a, eni F, ei V, .n. G, enim Mp, om.
alii. — 12 verba aut media tetram. troch. (vel iamb.) vid. esse aut, quod
magis placet, senarii exitus tueor té senex et initium Pro Iupiter. —
14 nos] uos B. — contra om. a. tragoediae tribuit Ritschl sic: quis nos
pater aut cognatus volet Contra tueri?, pro annalium hexametro habet
cum alijs Ribbeck tr. fr.² p. 75. ad scaenam revocamus et LSp et ego
vel iamb. tetram. numeris Quis pater aut cognatus volet nos contra tueri
— vel senarii . . . quis pater aut cognatus volet Nos contra tueri. —
15 bell et cum duarum fere litt. spatium F, maius spatium in VpHM et
qui bell omittit, G. bellum tueor et Laetus, vellus tueor et Sciop-
pius et in marg. Q. V. C. pupillum tueor et. 'fort. bellum et villam
tueri' LSp. ego delevi, bell ex corrupta lectione pro vill (villam) relictum
ac postea et additum esse ratus.

1 'Volcania ism' probabiliter Robb, neque enim credibile est, verum
parosianum fuisse (ut statim 536 P.) in medio sermone, et dupliciter
anapaesti bis disrupti. (parum probabile 'Volcani cam': 'Volcania
bellus' Vug. Si re: Maltby, Kipkai stros, R.E.) - ~~Maximo~~ probab. Hermannus,
qui 'dein' Horrio habuit, sed 'dein' rarissime apud poetas (cf. Theop.). Sed et
una syllaba ante 'Volcania'; velut 'eu'. - Sed videndum de anapaestorum structura:
anac ea commendata libellum consistere?

9 [aut] resp. Hiri forte subst. latet (cf. Aristoteli 'aliv' vel 'mustae', quae
duplicat), velut 'mistiak'. - 1924: parum probabile [aut], recte fort. 'mistiak'

'bella tuori villam'

15 recte A. Sp., nisi quod 'bell' non fuit completa, sed gloss. ad 'villam',
nam 'bella tuori' Ov. f. II 699. Non recte G.-Hir (cf. comm.); velut enim
h. l. cum bello, sed villam nominatam esse sequentia probant. Cf. C. in
leg. III 7 censes. Temple vas apud aenarum vestigium tuento. Viri 1130 autem
Castoris P. huius habuit mendam. - 1924 forte recte Buech. 'belle' (idem ego).
cf. p. 174, 18. 20 (supra Varro: Res. s. 'bellus' 1858, 42). 'divinus' bene apponitur
ad correlatum perle vulgare

villam, a quo etiam quidam dicunt illum qui curat aedes (p. 298 Sp. 1) sacras Aedituum, non Aeditomum; sed tamen hoc ipsum ab eadem est profectum origine, quod quem volumus domum curare dicimus Tu domi videbis, ut Plautus cum ait:

- 5 Intus para, cura, vide.
Quod opust fiat.

Sic dicta Vestispica quae vestem spiceret, id est videret vestem ac tueretur, quare a tuendo et Templa et Tesca dicta cum discrimine eo quod dixi. Etiam indidem illud § 13

- 10 Enni:

Extemplo arreptum me necato et filium.

Extemplo enim est continuo, quod omne templum esse debet continuo septum nec plus unum introitum habere.

Quod est apud Accium:

- 15 Pervade polum, splendida mundi
Sidera binis continuis sex

*Cepit spoliis,

Polus graecum, id significat circum caeli; quare quod est Pervade polum valet vade $\pi\epsilon\rho\iota$ $\pi\acute{o}\lambda\omicron\nu$. Signa dicuntur

F fol. 12 b et templa

1 villam] vitam Scioppius. — 2 edituum F. *conf.* R. R. I, 2. — 6 quod] M, Laetus, quid F, quid quid p. — opust] *ex* Plaut. Men. II, 3, 1 (352), opus Varronis libri. *conf.* Bergk Beiträge I p. 159. — 7 vestispica] Aldus, uestisca F. — 8 et templa et erasa in F, unde nihil praeter et in MVp, a ceteris verba non absunt. — 9 'fort. Indidem etiam' LSp. — 10 Ennii Scaliger, enī F, eī V, enim ceteri. — 11 arreptum] *scripsi duce* Vossio ad Enn. frag. p. 347 qui arreptam (et acceptam); acceptum *corr.* *ex* ateptum F (Keil), acceptum ceteri. *servus erilis, opinor, ero maiori dicit, ut et se et filium necet si quid contra eius voluntatem sint facturi.* — negato F, *corr.* Scaliger. *fort.* enecato. — filiam Bothe, Hermann. *conf.* Ribb. Enn. fr. v. 355. — 12 teplum F. — 13 continuo] contio *corr.* *ut vid.* *ex* contiu man. 2 F (ASp), contio *corr.* *ex* contin *ut vid.* F (Groth), contio F (Keil) Vp, contra M, Aldus, circa B. — 16 binis] Popma, bigis libri. — continuis sex] Scaliger, continui se libri, continuisse M, Laetus. — 17 cepit spoliis] apti signis Scaliger, picti spoliis Ribbeck v. 680, saepti spoliis *idem olim*, addita signis Müller. *fort.* picti signis. — 18 grecum F. — circuitum vulg. *ex* B. — 19 valet] ualde F, *corr.* Victorius. — $\pi\epsilon\rho\iota$ $\pi\acute{o}\lambda\omicron\nu$] peri polum libri (perio polum H), per polum Laetus, *corr.* Müller. — dicuntur] dī F, dicitur G H a.

(p. 299 Sp. 1) 'acceptum'
tolerari per se conet

§ 14

Suppl. fo. 3. p. 100
103. 267

Inter ex conacides
Ennii opus fort.

boni ex in lat. non quod
deum videtur, neque
punct. in super. cum
'continuis' bigis
qui sanus, longi
laudum de nocte
aut luna 'spolia'
fort. 'gracia domus de
porat. Enn. dicit in
astronomia.

eadem et Sidera. Signa quod aliquid significent ut libra
 aequinoctium. Sidera quasi insidunt atque ita significant ali-
 quid in terris perurendo aliave qua re, ut signum candens
 in pecore.

Quae am? § 15 Quod est:

Terrarum anfracta revisam,

(p. 301 Sp. 1) Anfractum est flexum, ab origine duplici dictum, ab ambitu
 et frangendo; ab eo leges iubent in directo pedum VIII [viam] in directo
 esse, in anfracto XVI, id est in flexu. *pedes octo esse B, cum non
 non quae signata fuerint*

§ 16 Ennius:

ut tibi

Titanis Trivia dederit stirpem liberum.

Titanis Trivia Diana est, ab eo dicta Trivia, quod in trivio
 ponitur fere in oppidis graecis, vel quod luna dicitur esse,
 quae in caelo tribus viis movetur, in altitudinem et latitu-
 dinem et longitudinem.⁹⁾ Titanis dicta quod eam genuit *ut
 ni plautus Lato; ea, ut scribit Manilius, est Coeo creata
 Titano.

1 et sydera F. — significant M. — 2 quasi] scripsi, idem suadet
 Reiter p. 88 sq., quae si libri, quae Laetus, B, fort. quod si' LSp
 qui olim quod quasi. — ita] item Müller, Reiter p. 88 et 111.
 fort. aequae item' LSp. — 3 aliave qua re] scripsi, aliudve quare libri,
 aliudve quid vel aliudve quid quare Reiter p. 89. — 4 pecore] pectore
 HM, Laetus, Hectore vulg. — 6 anfractare usum F, anfracta reuisam
 B vulg. (amfracta) ex Nonio p. 193. conf. Ribb. Att. v. 336. — 8 viam
 post iubent addit Scioppius, post VIII Christ. fort. vias iubent. —
 pedum] Laetus, p̄ F, p̄ plerique. — 9 XVI] XIV a, XIII b. Gaius in
 Dig. L. VIII, de servit. praediorum rustic.: 'Viae latitudo ex lege duodecim
 tabularum in porrectum octo pedes habet, in anfractu, id est, ubi
 flexum est, sedecim'. — 11 magis placent hi trimetri iamb. quam tetram.
 troch. qui est apud Ribb. Enn. v. 362. — 14 grecis F. — 16 ut ni
 plant; (h. e. plautus) Fa, ut ni plaut M, ut ni plautus G, ut Plautus
 in H, ut in Plauto Vp, Titani filia vulg. ex B fort. recte, unus e
 titanibus ut in Plauto Laetus, Titanis Lato. Lato enim ut scribit
 Müller, Iupiter Titanus Groth. verba male repetita videntur ex su-
 perioribus p. 121, 4, nisi forte scrib. ut inquit Plautus' LSp. — 17 Lato
 ea] vel Latona ea LSp, latoea F, latoa G, latonaea a, latona b, vulg.
 cum B. — Manlius Mommsen. conf. Ribb. t. f. 1 Enn. 376. —
 Coeo creata] coeocreata FGHM, concreata V, concata p, creata a,
 Laetus, corr. Müller. si numeri sunt, de iambis maxime cogites:
 Coeo creata Titan(o).

⁹⁾ *Met. Hor. p. 937 E. ἡλιος μὲν οὐ κινεῖται ἀκίνητος (ἡλιος) ἀλλ' ὅτι τὸν καὶ
 ἡλίος, ἡλιοφάνης ἐστίν, ἡλιος μὲν οὐ κινεῖται ἀλλ' ὅτι τὸν καὶ ἡλίος ἐστίν.
 ἡλιοφάνης καὶ ἡλίος, ἡλιοφάνης ἐστίν. c. 34 ὅτι τὸν καὶ ἡλίος καὶ τὸν ἐκινεῖται,
 καὶ τὸν ἡλίος ἐκινεῖται ἡλιοφάνης, ἡλιοφάνης καὶ ἡλίος ἐκινεῖται
 ἡλιοφάνης καὶ ἡλίος. Ig 68 r. 17. 25*

Agredos

"enisa ... eos Nam 'enisi' sine ora Tacito aev. demum inventus, f.
 Boeckher in his. Tac. 7. Serv. Grog. 6 Delos in qua de bona enisa est Apollinem et Dianam. -
 Lorum nunc ita scripsimus: 'dii, quod enisa (vel 'enisa est') (Deli), Deli-
 adae; tum [eadem]', id enim ditlographicum esse apparet (ita cod.: de liade
 eade). Deinde statim ita pergit 'o sancti' etc. Nam quod G. Sch. in astr.
 crit. scribit postea nomen desiderari, id ne tum quidem opus esset, si ea quae
 praecedunt, Maniliu essent: nam § 73 nomen Enasi (eius esse versus illos ex
 V 19 efficitur) non additum. Maniliu au Enasi versus illi sunt, dubitatur
 (si quae eis adscripti); sed verba 'at scribit Manilius ... ut idem scribit' sane
 x. f. 32. suaderi videntur, ut eiusdem esse statuamus verba (§ 65 sive 'ibidem' i. e. in
 Aristellarum, quamquam intercedat Aevi romen, sed nullo hor. facilius). -
 De v. 'o sancti' Libb. inc. inc. 19 'dubium vix est quin huiusmodi haec sint'; immo
 certum ex eis quae dixi (§ 16 in 'Enasi', tum Maniliu testimonio ad interpretanda
 Enasi verba interpretis redit ad Enasium). Testem Cicero alterum versum addit
 'unde supersubrosa ...' i. e. 'undis'. Nam uti quid Cic. 'sancti Apollis' etc.
 apparet, 'o' unde irreperit ex Florentini scriptura Osce apparet ^{interponitur, quod in Gr.}
^{enisa, nisi in part. metr.}
^{enisa, nisi in part. metr.}
 16 'in (ita dubitandi etiam G. Sch. 4 p. 234, 11; f. Sch. ad p. 129, 12) pila terrae non
 Delphi medicum' deleta interpunctio post 'terrae'. In ego et B. Corvis 'et (en)'
 of. et. p. 1. Sed vide an nihil mutandum sit: 'so ist auch der Voraussetzungen
 einer Kugelgestalt der Erde D. nicht Mittelpunkt'. Sequitur testimonium indige-
 narum, qui se ipsos quidem 'hor' i. e. Delphos terrae medicum vocant, sed
 quod vocant medicum, Delphi's solum est, i. e. in medea terra Delphica, sive
 quae dicitur illa in aede. Eiusdem 'terra' vocabuli usum affert pergit § 18, in metris
 vocibus ubi § 13 et 14. In a § 16 topographia graeca

x) fort. deinde non
 potuit (alt. loc.)
 Est vixiger
 vixiger (vixiger)
 (vixiger).

§ 17. thesaurus, nimirum ὁ λόγος qui fuit ὁμοειδὸς simillimus cf. Gratin. fr. 50 Koch (FLA I p. 27). Rerte
interpretatur Rohdus 'Psyche' p. 123 adn. 2 et 3. Ed. cf. Ann. 1902, 263

14. Rottbeisii coniectura in vera, hanc referunt ad Lumenidos, cf. Ann. p. 136
(ex Ann.) 'Ἦτο ὁμοειδὸς Ὀρέστην: ὁμοειδὸς ἴσως'. Arch. Ann. 741 n. 17.
1) Ὀρέστην. καὶ ἰσοειδὸς ὁμοειδῶν.

4 Ennii verum esse tantum non certum, neque cuius obstat quae sequitur in Enniana
ait': cf. p. 71.

7 'colludere' et 'concludere' saepe in codd. mutata: Hes. l. l. III 1658, 12, 54. Cf. Hes. l. g. III 9, 7
'longe aliam esse navigationem in coarctato mari etque in vastissimo et aperto oceano'
Nerte Nektelorum in Iugonem apparuit ex Kibou. IV 4, 3 'in angustis locis et in coarctato spatio'
de Hes. op. f. Str.

10 'fictum' rescribi an non mutandum sit. Ex Horatio VIII fragm. 58 apparet finisse qui Hellespontum
partem maris Aegei appellaverunt. ^{XX} Alique 'fictum' angustias esse proprio orobulo sensum, et Varro
aplicatione apparuit. 'fictum Hellesponticum' Mele I 2, 18, 5, 'ficta Abhamantidis' Or. hes. 18, 137
(Rh. VII 181). Neque admodum probabile (quoniam of circumplecti in mari, a me rotatum) Varroem, si legitur
'fictum', aculeum 'fictum' subterfuge. Porro in Hellesponto ait p. 23. Loguatur fort. Teucri, ubi
Troja desinit, of ex paginaria fabula p. XIII sq. Tunc enim veris emergunt p. 23, quoniam lib. talis quicquid
16 fort. vel addendum (cf. p. 10, 106); et quod adhibetur, 'aequeo' in his scilicet hae ponendum, of. mea
ada. in ima pag. 125. Not. cf. Vahlen praef. Enn. p. XXXVII.

XX) ('aegeus' intelligit ita, ut non 'fictum'
suppleat, sed 'mari': cf. l. 42 sq.)

X) cf. Rh. M. 1915, 640 sqq.

curatorum ponit (225), et eadem Varro fabula (Paros esse
cum et Var. apparet): aculeum fictum navi tempestate
laboranti, in qua Iugonem, Aegei filium, fuit (de argu-
mento of lib. Rh. Trag. 12 quod probat Roscher s.
Teucri). Omnia ex magna Teucri Cygoc, in qua an-
teat aduerti erant troianis, ut in Ennii stratonarum
p. 17 (eidem Cygoc attribuit lib. fragm. Paros in-
talia XII 49).

a terrestribus locis aliis cognominatae Libethrides, Pimpleides, Thespiades, ^(B) Heliconides.

Cassi: ^(B) Nihil mirandum censet B. Ribbeckium laudans de egiunctum in duo § 21

Quasi Ellespontum et claustra

5 quod Xerses quondam eum locum clausit; nam ut Ennius ait:

Isque Hellesponto pontem contendit in alto,

B. nisi potius ab eo quod Asia et Europa ibi concluditur mare inter angustias, facit Propontidis fauces.

Pacui:

10

liqui in Aegeo fretu ^(B) dictum fretum ab similitudine ferventis aquae, quod in fretum saepe concurrat aestus atque effervescat. Aegeum dictum ab insulis, quod in eo mari scopuli in pelago vocantur ab similitudine caprarum Aeges.

15 Ferme aderant ratibus repentibus aequore in alto. § 23

Mare appellatum [aequor][†], quod aequatum cum commotum

1 aliis om. Laetus. — piple idē espiades F, spiritum add. m. 2. — 2 eliconides F, heliconiades vulg. cum B. — 3 Cassij Müller, quasi libri, Ribbeck tr. fr. inc. inc. 107, Cassius Scioppius, C. Attius Ursinus ap. Sciopp. — 4 ellespontum F. — Hellesponti claustra Scioppius quod verum videtur Ellesponti scriptum. — 5 exerses F, et xerses Vp. de Xerses conf. Lachm. ad Lucr. p. 232, Vahlen ad Cic. de leg. II, 10, 26, C. F. W. Müller Cic. op. vol. IV, 2. annot. crit. p. VII. probat Groth. — 6 isque] is qui Roth Philol. XVII p. 175. — 7 Asiam et Europam Laetus. — ubi Müller. — concluditur] scripsi, colludit F, collidit H ab, concludit Laetus. 'fort. quom cludit' LSp. conf. Madvig Adv. II p. 173. — mare] et mare et Laetus. — 9 Pacui F, Pacui G, pacuius p, Pacuius ceteri. — 10 egeo F. — fretu] scripsi, fretum F, freto Laetus. — 12 sepe F, 'fort. semper' LSp. Isidorus XIII, 18, 2: 'fretum autem appellatum quod ibi mare semper ferveat. . . nam freta dicta ait Varro quasi fervida, id est ferventia et motum fervoris habentia.' — estus F. — egeum F. — 13 quod in eo mari] fort. in eo mari quod. — 14 aeges] eges F. Eges, Pacuvius Eges Laetus, αἰγες Pacuvius aeges B, vulg., αἰγες. Pacuvius Hermiona aequore Scioppius. — 15 ratibus repentibus aequore in alto] scripsi numeris dactylicis cum Ilbergio, cf. Vahlen Enn. ann. v. 602, aequore in alto ratibus repentibus libri. anapaestos metiuntur Ribbeck inc. inc. 224, Bücheler. — 16 mare] mare equor M, aequor mare Laetus. — aequor quod] scripsi, quod libri. — aequatum] Laetus, equatum p, aquatum F, aqua tum alii. 'fort. aequum aequor tum' LSp. — cum] quom H a.

†) Sicut mare quod expl. ceteris est de quo in principio ponere § 34. Simellam... de qua admodum rari. § 35.

Scholia dicta, quae ita dicuntur: Heliconides, § 20. pimpleides dicuntur hest. § 76. Tuba dicitur stella lucifer. § 85. h. mare hest. ut in principio. Itaque scribendum aequor mare appellatum. quia sic mare appell. est § 61. et sic notoria collocata maxime occurrunt, velut § 112. atque amantissimi aventurassint tam ab avon. unde avonuncari sic locus est.

vento non est. Ratis navis longas dixit, ut Naevius cum ait:

*Saturnios recte constat esse. Müllerum censet B[is]isquod in fine recte libri: | cū atque sedentes | post enim intem aeratas
dentes ad bellum in mare deduci; fort. aliquis in aenatio rem gestam conferti equitant
(p. 309 Sp. 1)
enarrat: vultis mare sedulam esse. Rate in aerata qui per liquidum
ha. utitur fort. conferreque ari' etc. in
Mare sudantes eunt atque sedent. 5
Ratis dicta navis longa propter remos, quod hi, cum per
aquam sublata sunt dextra et sinistra, duas rates efficere
videntur; ratis enim, unde hoc tralatum, illi ubi plures mali
aut asseres . . .*

HIC DEEST IN EXEMPLARI

FOLIUM I.

§ 24 3. . . agrestis ab agro dictas apparet, Infulatas hostias,

F fol. 13 ratis enim

1 longa F, corr. Müller. — neuius F. — quom H. — 3 conferti equitant] *scripsi*, conferreque aut F, conferre queant Turnebus, ut conferre queant Scaliger, conferre aut Laetus, non ferre queant Müller. — 4 rate in aerata qui per liquidum] ratem aeratam qui perit qui dum F, rate inaerataque perite Per liquidum Scaliger (*qui dactylos metitur sic pergens mare eant sudantes atque sedentes*), ratem aeratam qui Per liquidum Müller. qui perit *om.* p. *conf.* Philol. XXIII, 105, Vahlen Naev. p. 17. — 5 sudantes] *fort.* sulcantes. — sedent] *scripsi*, sedentes M, Laetus, sedantes F. *versus sunt anapaesti, qui sic quoque distribui possunt, ut voce aerata primus versus terminetur.* — 6 hi] ii H, Laetus. — quom H. — 7 rates] Müller *ex Servio, vid. infra*; partes libri. — 8 illi *om.* H cum Servio, illic Laetus. *de ibi cogitat* LSp. *illi fortasse servandum esse dicit* Groth coll. Neue Lat. Formentl. II² p. 629. — 9 asseres] *sententiam explet* Servius ad Aen. I, 43: 'rates abusive naves, nam proprie rates sunt conexae invicem trabes. Varro ad Ciceronem: rates dicta navis longa propter remos, quod hi supra aquam sublata dextra et sinistra duas rates efficere videntur; ratis enim, unde hoc translatum, ubi plures mali aut trabes iuncti aqua ducuntur, hinc naviculae cum remis ratiariae dicuntur.' — *Verba ratis enim . . asseres in F primum folii 13 recti versum non expleant neque quidquam aliud in ea pagina scriptum est; proximae quoque paginae vacui relicti sunt versus viginti quattuor, tum sequitur agrestis ab agro. in marg. autem script. man. 1: hic deest in exemplari folium I. eisdem verbis lacunam indicat a et nisi quod deficit scribit V; hic spatium unius cartae deest ut in exemplari H, hic est defectus M, hic deficit p, hic multum deest B, deest pagina vulg., unius versus lacun. G, Laetus.* — 12 Infulas dictas apparet quod velamenta hostiis e lana quae adduntur, dicuntur infulae, intra hostiarum cornua velamenta erant, itaque Laetus. — *interpuncti cum Bergkio post apparet, ut sit (hostias) agrestis ab agro*

Europaeos dimittit Leo, Sel. 61 adn. (non satis prob.)

3

conferre | quicquid raterum aeratam qui
per liquidum mare sudantes | eunt atque sedantes

(cf. Enn. 225 sq. de bello Pun I)

'Sedantes' noti tempore: 'mare sedari' Gr. de rep. 165, 'sedatis fluctibus et tempestate tam commutata navis in portum pervenitur'. Veni pulcherrime mari 'serrare', ut 'aequos' fieret: Hor. I 3, 15 'quo (sols) non abitur Hadriae maris, tellure seu ponere vult feta' I 9, 9 sq. 'qui simul straverit ventos' etc. 13, 30 'concidunt venti fugimulque rebus, et nunquam, quod sit volens, ponto unda recumbit'. X) 'sudantes' ei (is quos voluit fieri Puer) a 'suda' derives, idem fore habetis quod Hor. dicit 'fugimulque auber' (cf. Solonis v.); si solito more a sudore per metaphtoram 'laborare' (Hor. s. I 4, 19 f. conclusas hincis folibus aurae, usque laborantis dum ferum molliat ignis), non intellexerim 'liquidum' mare^{XX)} - 'conferre' ad signa, castra, arma. - Exploratio petenda ex Solys. I 20 sq. (aan. 260). Ferine petat - ita enim puto aliquem scultorem lubens in sensu - , ut 'ratis aerata' (vires settyperas) ventis impellatur, quibus mare sedari saepe videmus? immo vero remis uti d. videndum est.

X) cf. idip. ad Sept. An. 674

XX) 'sudare' parum probabile a 'suda',

immo a sudore. 'sara sudant' humor' Hor. VI 942 'lacrimae s. humores' Verg. g. I 117 (s. c. 'trifur'). Sic 'sudare' fort. dari poterant venti impelleri, quasi equi (Hor. IV 4, 44 'lucis per brachia equitavit undas, hinc salp.')

XXX) Plin. VI 182: 'Paul. Aeg. de
197. Is. 258. An. I. 11. 1. 1. 1.
Linn. 235.

1924. 'Diphysent saturni' (recte Leo) propter breves syllabas et ducum exitum in 'qui'.
Haec Europaei sunt (cf. Leo). Substantivum non recuperari ('sedantes' egre
cum Leone mutaverim vel propter assonantiam).

192 'repulatas hostias' (sic recte Steller) certum scari, qui postulat ad fr. sequum
Hinc 'agrestis' pertinet ad fr. 187d.

389. Fingit l. 7 quia Ennio recte attribuit Italica cum dubitari non possit, et
eis quae antea de Varoniano citantur more ascriptae sequuntur etiam ea quae
procedunt tam 220.

- 4 'cornutarum' certissima Viterbi emendatio (ff. de v. r. 117, 2 actus egressorum et equo-
rum et fore omnium qui ungulas indivisas habent et epinem cornutarum), inveni-
at in scriptis edd. neglecta. Reliqua intacta; pertinent ad supponenda; suppl. nota
e.g. 'fame ut pulares cornutarum unquam iari' (re. iame Plin. n. l. 150).
- 5 hoc nos esse (i.e. ee) apud Alogographia. Hinc sic, ut puto:
'Nunc quas memorant alibi, nos esse (Camenas)' (sc. memoramus, p. 77). - Immo:
'Osc nos esse' (ff. Bugha concidit). Testimonium Enni de sua long. ap. Sahl. p. 67 test. VII
'Sunt in his tribus d. 9. p. 129, 5, 130, 7. Praemodum aliq. q. de v. r. 117, 2 actus egressorum et equo-
rum et fore omnium qui ungulas indivisas habent et epinem cornutarum, inveni-
at in scriptis edd. neglecta. Reliqua intacta; pertinent ad supponenda; suppl. nota
e.g. 'fame ut pulares cornutarum unquam iari' (re. iame Plin. n. l. 150).
6. 'Camenas' ita fore L. Sp., utique recte (verant G. Sch.); in illis 'das alti
hor' 8. ist. de quodam suo auctore, sc. ab eo der. cobulen. Palle, ante giorum -
ten): Camenae. Toto Varonis raho intellegi non potest, nisi cum hic forma cum
s. nominata erat, sed Androae sp. coniectura falsa, quia 'alibi Camenae et; saon
cassa. - Immo vero iam sic volo scribi (nam impudicissima 'ar scriptum est
alibi', nisi 'alibi' etiam pertinet ad 'natum'): 'Camenarum proscum voc
ita natum: 'as' scriptum est alibi, Camenae' etc. (sic Graecorum gram-
matici litteras significavit). Tenendum est Varonis consilium esse, ut
expleret 'Camenae': ab hoc voc. proprium, in ed. desinit p. 128, 5.
Utrum 'alibi' ut in carmine Triami quod affuit p. 129, 2, veror ne 'Camenae',
a qua forma vix perveniri potest ad 'Camenae' (cf. Walley Etym.), forma for-
ta sit ludibunda, cf. verum illum ex Triami carmine. 'ita' sc. apud 220
cf. 228. VII 46. 77 de salinis vocabulis.

ulatio cor.

numm. Regens

ad Opus VII. 428

ii Plin. XXXVI 176

(degit in p.
Orianus)

De versu non

ante Leo, Non. l. 7

ian cusianes duonus ceruses dunus ianus ue
 pom elios eum recum . . .

§ 27 Foedesum Foederum, Plusima Plurima, Meliosem Meliorem
 (p. 314 Sp.¹) Asenam Arenam, Ianitos Ianitor. Quare e Casmena Car-
 mena, [e] Carmena [Carmen] R extrito Camena factum.
 ab eadem voce Canite, pro quo in Saliari versu scriptum est
 Cante hoc versu:

osculo dolori ero Laetus, cosauli dolosi eso vulg. cum B, cuius
 dium vocab. est Dosis. — O Zeul adosiose, omina vero ad Patu-
 misse | Ianitos Ianes: duonus cerus es. | Duonus Ianus auctet, po-
 meliosem recum Bergk. — omnia sic libri, non omina. — vero] non
 . n. G, enim H. — 1 Iancusianes V ap, Iacusiaes G, iam cusianes M
 Lamcusianes H, iam cusia cusiatii B et medio voc. om. vulg. iam cu-
 siones Turnebus. — ceruse' M. — dunus V, diuuis p, dum G, dū H,
 dumque M, dunz a. — ianusque M. — ue net] ueniet V. — 2 pō X p
 pos Ma, post GH. — conf. Düntzer de vers. Saturn. p. 36, Hartung
 Über die Casus p. 108, Corssen Orig. poesis Rom. p. 55—58, Bergk
 comment. de carmin. Saliarium reliquiis Marburg 1847 (ind. lect. sem.
 hib.), Zschr f. Alterth. 1856 p. 137, Mommsen Unterital. Dial. p. 135
 praeterea Corp. Inscr. lat. I p. 23 insc. 46 confert Groth; idem mand
 quod de pom melios protulit H. Jordan Krit. Beiträge z. Gesch. d. ital.
 Sprache, Berlin 1879 ipsi viro doctissimo iam non probari. rectissime
 opinor LSp: 'Varro videtur scripsisse Saliorum sunt haec foedesum
 foederum . . carminis autem verba ab alio addita esse.' — post eum
 recum quibus verbis scriptor ad medium fere versum pervenerat, clausu-
 ra eius versus pars et qui sequuntur quattuor versus vacui relictii sunt
 in F. praeterea adnotavit Groth: 'in horum versuum medio quarto sum-
 titer erasa sunt tria vel quattuor verba olim scripta a manu prae-
 nescio an hic scriptum fuerit desunt X versus in ex. vel simile quibus
 hoc certe probabiliter concludas ex recentiorum codicum notis.' lacuna
 in Ha sic indicata est: hic spatium X linearum relictum erat in exem-
 plari. in ceteris aut nullum lacunae vestigium apparet aut unius versus
 spatium nulla nota addita. verba recum fedesum coniungit p et in margini
 hic deficit. ceterum in F omnes versus eius paginae excepto primo sum-
 missima plurima . meliosem . meliorem . asenam . arenam . ianitos . iani-
 — 3 fedesum] per foedensum G. — meliosem] 'fort. ad id quod supra
 extat melios eum pertinet.' LSp. — 4 e] ē F, ē M, ex Ursinus. —
 carmena om. G. — 5 e Carmena] scripsi, carmina carmen libri, foed
 carmina carmen Laetus et om. carmen vulg. 'fort. quare e Casmena
 Carmena, R extrito Camena factum' LSp. praeter illud quod posui licet
 etiam e Casmena Carmena, e Carmena Camena R extrito factum. — 7 offic
 dit versu bis positum; fort. hoc versu . . supplicante ab alio addita sunt

some indicatione inter.
 potata (B)

2 po meliorem rerum ? (Fest. 205)

5 nota quinquam delens: 'Carmenarum' (quae nunquam exhibet) propterea sanquam finxit, ut
ab ea derivent 'carmina, carmen' (de plur. et sing. cf. ad 116, 3).

De porrectis in epigrammā of E. v. Dinter, - Gaffron, Das Spindler. in 9. Geogr. Anz. 1911 (2. Bei-
g. L. 4. - 1911)

- 2 sic recte Turnebus. De Totoni' romen of Archilochi adn. (apud me in adn. supra lectum), in
eo esse aliquid acuminis apparet etiam ex Paul. Narth. 123 'is stultior es barbaro potu-
cio, qui tentus natus deorum necis novina', de quo videndum quae scrib. Arch. in. Rh. 37, 530.
Epigrammā aliquatenus similis: Hart. IV 20.
- 5 restici' Buch. ; sane G. saepius commemoratur et in Catonis et in Veronis libris restici
4. 717. 717 96
- 7 falso G. - Sib. ante 'quod' interpungunt (verte: 'ebenfalls ist ein Verben [für die Bedentig,
von cascus = vchus] der Muetard, das in einzeln et. etc.)
- 10 'Ambivi' (votatus) rectum esse contra G. - Sib. monendum est, ac rectius ea de
re Herodotus in comm. (v. 1281) quam in textu, nisi quod etiam in comm. pressus
erat de sententia; immo cf. Flor. ep. I 7, 82 f. (in fabella Lucitiani characteris)
'ne te longis ambagibus ultra / quam satis est mover'. Uterum ludere potest
apparet in ipso Ambivi nomine ('ambivium' Varro in sat.) (cf. Theob. l. l.)
- 13 P. Ioyio: genui Grassi: Citharini, Heron. XLVI (1906) 63. Praesumptio falso dicit
Leo R. L. G. 436, 4. Restituitur versus corruptus, proclitismatibus non admodum probabilibus,
praesertim cum verum in romen scribere verisimile sit. 'vchus (sat)' Daubert

4sq. resti L. Sp. postale. Micheline.

12. Ennis comen post 17 etiam non quis erat. Tum pergit 'Lancini', ne duo fragmenta
citra se colliderent.

Auribus lupum teneo. ² ¹ *sin dubio Varro scripsit proverbium metrice ut Trecentus (Thom. 366) (p. 319 Sp.) Non prob.*
 Canis caninam non est.

Adagio est littera commutata Ambagio, dicta ab eo quod ⁴⁷¹³⁷
 ambit orationem, neque in aliqua una re consistit sola. [Am-
 5 bagio dicta] ut Ambustum quod circum ustum est, ut Am-
 bieгна bos apud augures, quam circum aliae hostiae con-
 stituuntur.

Cum tria sint ^{coniuuncta} in origine verborum quae sint § 32
 animadvertenda, a quo sit impositum et in quo et quid,
 10 saepe non minus de tertio quam de primo dubitatur, ut in ^{dictio maxime notabi-}
 hoc utrum primum una Canis aut Canes sit appellata; dicta ^{lis, quae servanda}
 enim apud veteres una canes. itaque Ennius scribit: ^{videtur}

Tantidem quasi feta canes sine dentibus latrat. (p. 320 Sp.)

Lucilius:

15 Nequam et magnus homo laniorum immanis canes ut.
 Impositio unius debuit esse Canis, plurium Canes, sed neque
 Ennius consuetudinem illam sequens reprehendendus nec is
 qui nunc dicit Canis caninam non est. Sed Canes quod ⁴⁷¹⁷⁷
 latratu [signum dant] ut signa canunt, Canes appellatae, et
 20 quod ea voce indicant noctu quae latent, Latratus appellatus.
 Sic dictum a quibusdam ut una Canes, una Trabes § 33
 [trabes] remis rostrata per altum.

(= id est) F, idem ceteri ut vid. omnes. — ΠΑΡΟΙΜΙΑΝ F, lacuna in
 G V p, παquav Ha. — 3 ambagio] Turnebus, abagio libri. —
 4 orationes G, oratio Scioppius. — ambagio] ab LSp assumpsi, agio
 F, adagio Laetus. 'fort. agio dicta ex superiorib. male repetita sunt
 et scrib. commutata ambagio.. sola ut ambustum' LSp. — 5 ambustum]
 vulg., adustum libri. — quod] quo F, corr. M, Laetus. — 6 hostiae
 corr. ex hosteae F. — 8 tria sunt p. — 'fort. quae sunt' LSp. —
 9 a quo] . | . a quo G, scilicet a quo H. — 10 sepe F. — 11 aut] libri,
 an vulg. — sit] sic FV. — 13 tantidem Ach. Statius. — feta F. —
 15 immanes F, corr. vulg. ex B. — 18 canina F, corr. Laetus. —
 19 latratu] MVp, Laetus, latratus F. 'fort. latratu si vel quom latratu'
 LSp. — signum dant] seclusi. [— appellata corr. ex appellate F (Keil),
 appellatae corr. ex appellata F (Groth). — 21 una trabes remis F, lacuna
 indicata trabes bis posuit LSp. idem olim de del. remis rost. p. altum
 cogitaverat. Ennii anal. haec verba esse vult cum Columna Vahlen
 v. 597. si quid praeterea intercidit, poetae nomen et fort. versus initium
 scriptum erat post alterum trabes.

(p. 321 Sp. 1)

Ennius:

Utinam ne in nemore Pelio securibus
Caesa accidisset abiegnata ad terram trabes!
cuius verbi singularis casus rectus correptus ac facta Trabs.

§ 34

In Medo:

Caelitum camilla, expectata advenis, salve
hospita.

Camillam qui glossemata interpretati dixerunt administram;
addi oportet, in his quae occultiora; itaque dicitur nuptiis

(p. 322 Sp. 1)

Camillus qui cumerum fert, in quo quid sit in ministerio
plerique extrinsecus nesciunt. Hinc Casmilus nominatur Sa-
mothreces mysteris dius quidam administer diis magnis.
Verbum esse graecum arbitrator, quod apud Callimachum in
poematibus eius invenit.

§ 35

Apud Ennium:

Subulo quondam marinas propter astabat
plagas.

Subulo dictus quod ita dicunt tibiines Tusci; quocirca radices
eius in Etruria, non Latio quaerundae.

§ 36

Versibus quos olim Faunei vatesque canebant. 20

(p. 323 Sp. 1)

Fauni dei Latinorum, ita ut et Faunus et Fauna sit; hos

2 ut in amne F. — polio F V p, poelio a. — 3 cesa saccidisset
deleto primo s F, caesa caecidisset G. *conf.* Ribbeck Enn. v. 205. —
4 quouis GH. — recte F, *corr.* Scioppius. — correctus F, *corr.* Lae-
tus, B. — 5 medio GH M b. in medio. Ennius Laetus. *conf. ad* p. 94,
11. Serv. ad Aen. XI, 543, Macrob. III, 8, 6—7. Ribb. Pac. 232. —
6 celitum F. — ospita F. — 8 camillam Müller, camilla libri. — glose-
mata F. — 9 in nuptiis Laetus. *cf.* p. 25, 15. — 10 scamillus F, *corr.*
Turnebus *cum* B, casmillus Laetus. — cumerum] cum metrum V¹,
cum merum ceteri, *corr.* Turnebus. — sit in ministerio] insit mysterii
Pontanus. — 11 nesciunt] Turnebus, nectunt F, nec tunc Vp. mi-
nisterio sciunt, plerique extr. nesciunt Bergk. — Samothreces] LSp,
samothrece F, in Samothrace Laetus, in Samothraces vulg. *ex* B. —
12 misteris F (Groth) Vp, misteris F (Keil). *conf. ad* p. 14, 6. — am-
minister *corr. ex* administer F. — 14 poematis Laetus. — 15 Ennium]
eni Fp, ei V, .N. G, eū a, enim alii, *corr.* Laetus. — 16 plagas]
aquas F, *corr. ex Festo* p. 309 M. — 18 dicunt *om.* G, dicit H. —
19 in etria FGH Vp. — querunda e versibus F, *corr.* Victorius. —
20 quo F, *corr.* Aldus. — Faunei] LSp, fauni et libri, fanni Laetus
cum Cicero de div. 1, 114. *conf.* Vahlen Enn. ann. v. 221 sq. — 21 ut et]

Idem Ennio scriptum fuisse
plagas ex Festo constat
nam hoc dubium
potest esse, num ver-
bum interpolatum
a quo, quod veteri causa
tolerari potest, jam a
veteri lectum sit. B

10 Ita cu loquuntur deum: 'in un' pertinet ad 'occulthora' (sodales quosdam). Ubiq[ue]
koti cogitare 'sit, & srit'!

12 'deus' cf. P. H. s. Carmelus

20 'Fanni et vasesque' quasi 12-kai
cf. Friedrich ad Sahell. 392

ribus
ram trabes
ne facta Trib

renis, salti
ospita.

nt administrat
e dicitur nupti
/ in ministerio
nominatur Se
e diis magis
Callimachum in

pter astabat
plagas.

quocumque radices

ne canebant
Fama sit; los

i cosa sacrificat
a En. v. 265. -
ctas F. corr. Lae-
a. conf. ad p. 94,
lib. Pac. 232. -
libri - glose-
scantibus F. corr.
cum metrum V,
interior inis mysterii
F. nec tunc Vp. ni-
Sanctores] LSp,
vulg. ex B. -
ad p. 14. 6. - an-
- 13 Ennium]
- 16 plagas]
G. dicit H. -
Victorius. -
libri, fanni Laetus
x. 231 sq. - 21 ut et

versibus, quos vocant Saturnios, in silvestribus locis traditum est solitos fari, [a] quo fando Faunos dictos. Antiqui poetas Vates appellabant a versibus viendis, ut [de] poematis cum scribam, ostendam.

5 Corpore Tartarino prognata paluda virago. § 37

Tartarino dictum a Tartaro. Plato in III de fluminibus apud inferos quae sint, in his unum Tartarum appellat; quare Tartari origo graeca. Paluda a paludamentis. haec insignia atque ornamenta militaria; ideo ad bellum cum exit 10 imperator ac lictores mutarunt vestem et signa incinuerunt, Paludatus dicitur proficisci; quae propter quod conspiciuntur qui ea habent ac fiunt palam, Paludamenta dicta.

Plautus:

Epeum fumificum qui legioni nostrae habet
coctum cibum.

15

Epeum fumificum cocum ab Epeo illo qui dicitur ad Troiam fecisse equum Troianum et Argivis cibum curasse.

Apud Naevium:

Atque prius pariet lucustam Luca bovis

F. fol. 14 b de fluminibus

ut Laetus. — sint Laetus. — 2 a quo] vulg., quo F. — faunus dictus GH. *conf.* Servius ad Georg. I, 11, Fest. s. v. Saturnus. — antiqui] LSp, antiquos F. — 3 viendis] *conf.* Isidorus VIII, 7, 3. — ut de] LSp, ut F, et p, ut in Laetus. — 4 offendam F, *corr.* Laetus. — 6 dicta F, *corr.* Laetus. — a Tartaro dictum Laetus. — III] quarto Laetus, B, III° Vp, III° M. — de om. Scioppius. — 7 sunt Aldus. — in his unum] olim delenda esse censuit LSp in praef. prioris edit. p. XLIV. *conf.* Mullach ad Democritum p. 98. Plato Phaed. p. 112 (115 Bkk): ἐν τῶν χαομῶτων . . μέγιστον . . Τάρταρον. *fort.* in his sinum] LSp *postea.* — 9 atque] ac M, Laetus, et vulg. — quom H. — 11 propter] propterea Aldus. *intellige et quod propter ea.* — 14 epeum] *conf.* Lachm. ad Lucr. p. 159. *fort.* cocum] LSp. *propter sequentia neque hoc neque cocum prob. videtur. versum esse volui tetram. iamb., senarios cum Müllero LSp. — 17 troiam corr. ex traïam F. — et argivis] et aptius M, Laetus, argivis et apte vulg. ex B, et Atridis Victorius. — 18 neuium F, Ennius M, Laetus. — 19 at que] F. — lucustam] F, locustam GHM b, lucusta a. *conf.* Schwabe Annal. phil. 1872 p. 415. — Luca bovis] scripsi, lucam (luca p) bouem libri. *licet etiam**

Hanc omnia vero ex veteri quodam fonte transscripta, nonnumquam set, a Platone inscripta, tam multa de apud scripta sunt, tam incredibile modo in interpretando voc. F. pa' converget. Etiam ex veteri in III de fluminibus' nihil de tetralogica dispo- sitione, quales Thucydides fuit, condidendum, immo eic qui scripsit tetralogias legiose constat. Et quod, ex quo haec' F. excerpta, ne Aristophanes quidem tetralogias legiose esse, et aliam quandam dispositionem. (Tamen fort. aut non iam i. e. Eulypis, Apologia, in la Phaedo in suis totius corporis peritam per- teas, tam enim hinc potest dici 'en III' et ab initio. — tetrum quod ad- ed. Platoni non inspectum tetralogicae quae in condidit B; cur tamem ad- eum haec scripsit' non est adhibendum, immo non videtur.)

*antiquos vel propter
invidiam verus sensum
corrandum. laconis
bus non jam potat
sunt potes, qui eius flosa rursus in
cipit est B*

*notanda negligentia
Sermonis. non ab-
ter set. 399: in quibus
partibus in argumentis
caulibus possit palam
eig. 5.*

§ 38

*d. miscala Eurusca
proverbia ad illud
S. 399 et fort. latini
comitum Gacorum
Abm. ab Epico
cum B. lege
tam B*

§ 39

(p. 325 Sp. 1)

*in cultis nihil esse videtur (non) altera pars esse dubia est est
lucusta lucam bovis et ad solum dubium, bovis anca ghaban
efficitur an duas, ut rursus quatuor animum fuerit. De prociis of. in
theophrast nota B*

Laudanda haec Varonis
expositio B.

Luca bos elephans; cur ita sit dicta, duobus modis inveni scriptum. nam et in Cornelii commentario erat ab Libycis Lucas, et in Virgilio ab Lucanis Lucas; ab eo quod nostri, cum maximam quadrupedem quam ipsi haberent vocarent bovem et in Lucanis Pyrrhi bello primum vidissent apud

(p. 326 Sp.¹) hostis elephantos, eodem nomine item quadrupedes cornutas (nam quos dentes multi dicunt sunt cornua), Lucanam bovem § 40 quod putabant, Lucam bovem appellasse. Si ab Libya dictae essent Lucae, fortasse an pantherae quoque et leones non Africae bestiae dicerentur sed Lucae; neque ursi potius Lucani quam Luci. Quare ego arbitror potius Lucas ab luce, (p. 327 Sp.¹) quod longe relucebant propter inauratos regios clupeos, quibus eorum tum ornatae erant turres.

§ 41 Apud Ennium:

Orator sine pace redit regique refert rem. 15

Orator dictus ab oratione; qui enim verba orationum haberet publice adversus eum quo legabatur, ab oratione Orator dictus; cum res maior erat, [orat]ioni legebantur potissimum qui causam commodissime orare poterant. Itaque Ennius ait:

Lucam lucusta bovem. versus est hexameter terminatus opinor vocabulo quam. Saturnii versus partes esse voluerunt Müller, Vahlen p. 19. — 1 elefans FG. — quor G, quor a. — 2 in om. M, Laetus. — Cornelii C. Aelii vulg. ex B. — libicis F. — 3 Vergilii Laetus, B, Verginii vulg. — 4 quom H. — quadrupedem Gp. — 5 pyrri F. — 6 elefantos F, elefantos p. — eodem nomine item] scripsi, idem non (n F) item libri, id est vulg. 'fort. idem del.' LSp. — quadrupedes p. 'fort. quadrupedem cornutam' LSp. — 7 lucanam] 'fort. sed lucanam' LSp. verba lucanam bovem quod putabant om. Laetus, B, vulg. — 8 appellassent GH, appellari p, appellasse F cum ceteris, quod ferendum vid. ut per anacoluthon dictum. — libia F. — 10 neque ursi] si ab Lucanis dictae, ursi cur Laetus, atque ursi Müller. — 11 ergo F, corr. GHM. — 13 earum Lachm. ad Lucr. V, 1302. — tumor natae F, corr. Bentinus, Victorius. — 16 verba orationum] verba orationem G, orationem (om. verba) Turnebus, verba Scioppius. — haberet orationum M, Laetus. fort. verba faceret publice. — 17 legebatur F, corr. Scaliger. — 18 quom H. — maior erat orationi] scripsi, maior erat Turnebus, maior erat eo Augustinus, maior erat oratores Müller, maiore ratione libri (maiorem G). 'fort. intercidit aliquid velut digna esse videbatur' LSp pro quo licebat etiam maiore egebat oratione. an fuit maior erat, iei leg.? — 19 commodisse F (Groth).

in cod. invid. 'major erat
'et elephantes' id est
dubium esse potest, utrum
quid quod interest 'con'
supplementum est (ut saepe
in cod. nostris) an latet
trabulum (cogit a venit
de est i.e. inconsulto,
ad hoc est B) velut
loci ad illud verum.

hor verborum retinendum
est: fort. aut inter
'maior' et 'ratione'
intercidit aut post
'ratione' omissionem
'egabat'.

x immo: 'atque prius pariet' / 'licueta'
Lucian Bovem
(de forma v̄ -- ū -- in Kriech's parte of Leo 54)

Bovis
Pl. Rem.
812

ad pag. primum l. 19: verum Saturnium esse nunc regat Leo, Sat. p. ; 'atque' || prius pariet
licueta | Lucian Bovem) - v̄ (de forma verius of Leo p. 56 pp.)^x Non potuit non esse
Saturnius: cf. ed. in lecto primum pag. (etiam of Leo p. 56) (Bovem), Buch. in Leo. Sat. p. 56
quibus magnitudinis erat semi Saturni: deurb. p. 187 L. (et n. Ch. 40, 149 pp)

NB. Varro utroque 'atque' nihil material habet, v̄cū es un vorkegchend Vase gestand hätte,
alio: 'atque prius pariet' etc., et 'atque' gestandens, et 'gesprochen wurde' (cf. p. 138, 1
'neque' Varr., 'ne' Plautus's) H. Ges. p. 126, 5)
auch p. 137, 9

6 eodem modo ac Buch. Dieb. Element. 85, 1 (vel agunt f. h. in ed.)

x of. Archelus Rh. A. 40, 149.

16 'orationem' del. cum Proppio f. h. h.; sed homo praestantissimus, qui tam saepe
de vobis artis gratia abire loqueretur (cf. ind. ap. f. h. h.), addidit commentis
'orationem', 'verba habere' recte dicitur: Vahl. Herm. 30, 26.

18 'cum us maxore ratione' nihil mutandum esse causeo; verb. subst. etiam
in Lucant. secund. saepe omittit^{p. 122, 8, 137, 13, 135, 12} (wenn es e. Anspielung auf von
größerer Leichtigkeit war) 'r. magis' Cic., 'r. maxima' Plaut. - Vahl subst. o-
missionem etiam p. 139, 4, ubi f. h. h. aluntur Servio.

(De numero XXVII v. Studemund Philol. XLVIII (N.F. II 1) 168. Mommsen,
R. Gaatar. III 125¹. Diels, sib. Orak. p. 43, 2)

19 'vittis' quod conii. Popma, a traditis litteris propius abest (Festus, qui sane
habet 'vitta', de uno verba parit titulo)

oratores doctiloqui.

Apud Ennium:

§ 42

Olli respondit suavis sonus Egeriai.

Olli valet dictum illi ab Olla et Ollo, quod alterum comitiis (p. 328 Sp.¹)

5 cum recitatur a praecone dicitur Olla centuria, non illa; alterum apparet in funeribus indictivis, quod dicitur Ollus leto datus est, quod Graecus dicit $\lambda\eta\theta\eta$, id est obli-

vioni.

Apud Ennium:

§ 43

10 Mensas constituit idemque ancilia.

[Ancilia] dicta ab ambecisu, quod ea arma ab utraque parte (p. 329 Sp.¹) ut Tracum incisa.

Libaque fictores Argeos et tutulatos.

§ 44

Liba quod libandi causa fiunt. Fictores dicti a fingendis libis. Argei ab Argis; argei fiunt e scirpeis, simulaera ho-

15 minum XXVII; ea quotannis de ponte sublicio a sacerdotibus publice deici solent in Tiberim. Tutulati dicti hi, qui

in sacris in capitibus habere solent ut metam; id Tutulus appellatus ab eo quod matres familias crines convolutos ad verticem capitis quos habent vitta velatos dicebantur Tutuli,

20 sive ab eo quod id tuendi causa capilli fiebat, sive ab eo

3 Egeriai] egria · I · FVap, egria id est G, egria HMB, Laetus, corr. Victorinus, vulg. — 4 valet om. Vp. — ollo] ollus vulg. ex B. fort. ab ollus et olla quorum' LSp. — quod] quorum Müller. — 5 quom H. — renuntiatur Scioppius. — 6 quod] sic scrib. vid. nisi verum est quo, quod habent libri, quom vulg. prob. LSp. — ollus Quiris Ursinus. — 7 leto F. — $\lambda\eta\theta\eta$] ΛΕΤΕ F, ΛΙΘΗ M, λ Ha, lacuna in G V b p. — 10 mensas] menses Augustinus, enses Scioppius. — idemque ancilia dicta F, ancilia bis posuit Laetus cum B. — 12 tracum F, peltae Thracum vulg. ex B. — incisa. Saliba que F cum omnibus nisi quod complures salibaque quam vocem om. b, incisa. Saturnio in carmine Libaque Laetus, item sed Sotadico Scioppius, incisa et item alibi libaque B, corr. Victorinus, Müller. — 15 scirpeis virgultis Laetus. — 16 XXUI] (h. e. XVII) F, XXIII] V, XXIII ceteri, XXX Aldus. conf. Groth. — fort. quotquot annis' LSp. — 17 deici] duci F, iaci Laetus, B, corr. Rholandellus. — Tutulati corr. man. 2 ex ti. Titulati F (Keil), Tutulati corr. ex Titulati F (Groth). — hi] ii Laetus cum B. — qui] quod Groth. — 18 tutulus corr. man. 2 ex titulus F. — 20 vitta] Müller, uti libri, reti Cuper. — uelatas F, corr. Laetus. — dicunt tutulos Laetus.

? an 30 annis profect
3 x 3 x 3 numerus
(p. 330 Sp.¹) sanctuari
mus inepte mutatur
a consulis

significat de quo salibae

quod altissimum in urbe quod est, arx, tutissimum vocatur.

§ 45 Eundem Pompilium ait fecisse flamines, qui cum omnes sunt
(p. 331 Sp.¹) a singulis deis cognominati, in quibusdam apparent ἔρμια,
ut cur sit Martialis et Quirinalis; sunt in quibus flaminum
cognominibus latent origines, ut in his qui sunt versibus 5
plerique:^x

*Enniani hi sunt licet
fuisse (non in istis cognominibus)
Aliter videtur sic conforman-
das: Volturalem Falacremque
et fect Pomonalem*

Volturnalem, Palatualem, Furrinalem,
Floralem qui Falacrem et Pomonalem fecit
Hic idem,

(p. 332 Sp.¹) quae obscura sunt; eorum origo Volturnus, diva Palatua, 10
Furrina, Flora, Falacer Pater, Pomona.

§ 46 Apud Ennium:

Iam cata signa fera sonitum dare voce parabant.
Cata acuta; hoc enim verbo dicunt Savini; quare

catus Aelius Sextus 15

non, ut aiunt, sapiens, sed acutus, et quod est:

tunc coepit memorare simul cata dicta

(p. 333 Sp.¹) accipienda acuta dicta.

F. fol. 15 et quod est tunc . . . ternae

*in grammaticam theoriam
quatuor littera x
observanda est, in
textu suo expressit
d. 143, 2 et 11. Exempla
in hoc loco adhibentur
est cur mireremur. B.
his in satiris
agitur (197, 486) et quam
his rebus in forma cate
sua auctoritas, in auctoritate
dicitur ea et, ut
in alio satirorum, formam
p. 86) genuina forma fias
in fastidioso est et
ubi de ea ipsa agit Non.
(p. 112), contra oblatio
cata est (fax) altera
sca (p. 324), quippe
sua non de hac forma
agitur*

1 arx] Ga, ^{arx}ares H, ea res M, ares F cum ceteris. — uocabatur
p. — 2 ait] scil. Ennius, conf. p. 135, 2; eundem referendum ad olli
p. 135, 3 et constituit p. 135, 10. — quom H. — sunt] sint vulg.
qui cum homines a singulis sunt (corr. ut vid. sint) G. — 4 quor Ga.
— sunt] s̄ (h. e. sunt) supra lineam add. m. 1 in F, unde sunt om.
G, sit H. — in quibus latent ut in Scioppius. — 5 in versibus Lae-
tus. — 7 uortunalem p, uorturnalis vulg. ex B, uorturnales M, Lae-
tus. — palatualis vulg. ex B. — Furrinalem] Müller, furinales M,
Laetus, furinalis vulg. ex B, furinalem ceteri. — 8 florales M,
Laetus, floralis vulg. ex B. — qui] que et Luc. Müller, que
O. Müller, om. M, Laetus. — falacer pomonalis Laetus, B. versus
ut supra distribui Saturnios esse eosque demptos ex Naevii belli Punici
libro primo statuit Luc. Müller Philol. XLIII p. 88 sq. eisdem numeris
ante cum LSp. a Volturn. . . Floral. . . hic singulos hexametros inci-
piunt O. Müller, Vahlen Enn. ann. v. 125 sq. — 10 obscura F. —
11 Falacer, Pomona pomorum patrona vulg. — Pomona] pomorum. Nam
FMVp (nam apud . . . parabant om. GHab), corr. Turnebus. —
13 fera] Müller, ferae F, fere Laetus. — 14 savini FMVp. — 15 elius
F. — 17 nunc G. — cepit F. — memorari libri, corr. Scaliger. —
simul stulta et cata dicta Bergk.

* Ennius esse (maxime propter "hinc") dubit. Skutsch P.W. 72623

13 'ferē' μόνον ὦ (ἢ Δίος νεοροῦσι) ποῶ; ἢ ἄλλοι γὰρ ἦν ἄλλοι; ἢ ἄλλοι περ-
sonipratis a. 579 f.). (cf. rade Ennius s. 'ferē')

1899. haec excerpta ex glossario, cuius pars caud piscium romana.

6 non debuerat scribere *J. Sib.*, Marzium scribit; certam vocum traditam in-
terpretationem 'nunc rete'; nam 'sumere te' scilicet sit imperfecta Varro
non contraria.

9 in univocum recte emendavit O. Mill. (de 'celo' recte Vahl., cf. supra ad p. 127, 7),
sed 'quaeque' videri au fieri possit: 'quaeque'. 'in' itaq; explicio: corpore "cava"
(collocatiois novae signa). *J. Sib.*, *Leont. Stud. V.*, *Sib. Mus.* 1922, 55, 1.

1699. negligentior haec a Varro excerpta: cave quinquam mutes cum *J. Sib.* (*J. Sib.*
ent).

Apud Lucilium: § 47

Qui thynno capto cobium excludunt foras,

et:

Occidunt, Lupe, saperdae te et iura siluri,

5 et:

Sume rete atque amian,

piscium nomina sunt eorumque in Graecia origo.

Apud Ennium: § 48

quaeque in corpore cava ceruleo caeli cor-

10

tina recepat. (p. 334 Sp.¹)

Cava cortina dicta, quod est inter terram et caelum ad similitudinem cortinae Apollinis; ea a corde, quod inde sortes primae existimatae.

Apud Ennium: § 49

15

Quin inde invitis sumpserint perduellibus. (p. 335 Sp.¹)

Perduelles dicuntur hostes; ut Perfecit sic Perduellum et Duellum, id postea Bellum; ab eadem causa facta Duellona Bellona.

Apud Plautum: § 50

2 qui] *scripsi cum* L. Müllero (*qui quei*), quidem F, quod b. 'con-
icias quod est, nisi forte Quid est? thynno' LSp. *conf.* Reiter p. 13. —
 thynno F. — cobium] Müller, corium libri. — excludant V. — 4 lupes
 aper dete et F, *corr.* Turnebus. — 6 sumere te F, sume recte b,
 sume rete vulg. *ex* B, sumina te Turnebus, sume cete Popma, su-
 meret aeque Luc. Müller. — amiam GHap, amiae Turnebus. —
 7 grecia F. — 9 cava] Turnebus, Scaliger, causa libri. — 10 curuleo
 M, Laetus, coeruleo H. — coeli Turnebus, felo F, felo Mab, foedo
 GH, celo Vp. freto Pius. — cortina recepat Turnebus, Scaliger,
 orta nare (mare Ha) ceptat libri. desunt quaedam *addit* vulg. *post*
Ennii verba. Quae cava corpore caeruleo cortina recepat Müller
 Scaligerum *secutus qui* Quaeque freto cava caeruleo cortina recepat
 coniecerat, cava quaeque in Corpore caeruleo coeli cortina recepat
 Turnebus. *conf.* Vahlen Enn. ann. v. 9. 'in causa latere caua et
 postrema verba Turnebum sanasse certum est' LSp. quaeque in corpore
 cava caeruleo | caeli cortina recéptat numeris anap. Bergk Phil. XXXIII
 p. 275. Mus. Rhen. XXIX, 243. *fuisse opinor*: Quae cava caeruleo caeli
 cortina recepat Corpore. — 15 quin] quouis G, quius H, quid p, quod b.
 — sumpserunt M, Laetus. — 16 'fort. sic Perduellis, duellum' LSp. *an*
fuit sic Perduellis a Per et Duellum, id? — 17 id] ideo G. — duelliona
 FMVap. — 19 Plautum] Amphitr. I, 1, 119.

Nec iugulae, neque vesperugo, neque vergiliae
occidunt.

Iugula signum, quod Accius appellat Oriona, cum ait:

Citius Orion pallescit.

(p. 336 Sp.) Huius signi caput dicitur ex tribus stellis, quas infra duae clarae, 5

quas appellant umeros; inter quas quod videtur iugulum, Iugula
dicta. Vesperugo stella quae vespere oritur, a quo eam Opillus
scribit Vesperum; itaque dicitur alterum Vesper adest, quem
dicunt Graeci *δισκοειδιον*. Δί' Ἐπιπέριον F, quod ingeniose in-

Naevius:

Patrem suum supremum optimum appellat.

Supremum ab superrumo dictum; itaque duodecim tabulae

(p. 337 Sp.) dicunt: SOLIS OCCASU DIEI SUPREMA TEMPESTAS ESTO.

Libri augurum pro tempestate Tempestatem dicunt supremum
augurii tempus.

§ 52

In Cornicularia:

qui regi latrocinatus decem annos Demetrio.

Latrones dicti ab latere, qui circum latera erant regi atque

1 neque iugula Varronis libri, nec iugulae Plauti. — 3 cum] quom H. — 4 pallescit] Bücheler ap. Ribbeck. v. 693, patefit F, patescit H, patefecit B, Laetus. *conf.* Bergk Philol. XXXIII p. 304. — 7 opillus F, Turpilius Laetus, *corr.* vulg. *ex* B. — 8 alter vulg. *ex* B, alterutrum Scaliger. *fort.* itaque dicit alterum vesperum deum (vel vesper deus) quem. — 9 di *ΕΠΙΠΕΡΙΟΝ* F, *δισκοειδιον* vulg. *ex* B, *Ἐπιπέριον* Rholand. *conf.* Lachmann Mus. Rhen. III, 610. 612. — 'mirum sit si Varro Vergiliarum interpretationem omiserit' LSp. — 10 Neuius F. — 11 optimum appellat supremum Laetus. 'fort. appellavit' LSp, *scilicet ut sit Saturnius cum hiatu in caesura. malim* appellat optimum *versu senario.* — 12 duodecim] FH, XII ceteri, in XII Laetus cum B. — tabulae] Scioppius, ta. M, tabulis F *cum ceteris.* — 13 dicunt *om.* MB, Laetus. — occasum H. 'fort. sol occasus' LSp. *conf.* Bergk ind. lect. aest. Hal. 1860 p. 6. — 14 dicunt id est Laetus. — 16 cornicula. qui F, *corr.* Vertranius. — 17 Qui decem latrocinatus regi annos Demetrio Ritschl Parerg. p. 170. *senarios praeferam velut:* qui regi decem Latrocinatus annos sum Demetrio. (*pro sum etiam est vel es.*) — 18 ab latere] 'Solebant collaterales regum viri fortes atque integri esse, sed latrones. q. latrones dici, nunc dicuntur aliter, sed latrones veri sunt' Vp *margin.* — regibus Scioppius. 'fort. quod circum . . regum' LSp. Serv. ad Aen. 12, 7: Varro tamen dicit hoc nomen posse habere etiam latinam etymologiam, ut latrones dicti sint quasi laterones, quod circa latera regum sunt quos nunc satellites

4 suppl. ex Terentii et Terentii test. apud J.-Sch. haec fere: {nunc vero dicti qui circa vias
sunt latrones}. Ad Aelium haec pertinere ex Terentii verbis perspicitur.

9 capite lib. inter tragoediarum fr. ponit versum, a quo sermon abiecit; cum praesertim
sequens Plauti versus de viro mulieris viros gerente sit ut hic Naevianus
et signatus (l. 13) testimonium ex comedia Plautiana. Vri simillimum est versus "vri..."
et "diabathra" ... sive accepisse (cum ille arminum septenarius): cf. Afrani verba ap. Gell.
VII 12 (similia fort. in velle com., velut in Thesoro de Agathone). - Nectricum descriptionem
lectam troch. conceptam habet Aelii ap. lib. VIII 568, in eaque alium si dei/pedpa certum
rat; εὐκροκόρ. ἀναδρόσιν κροκόρ. (i.e. metatrum vestimentum): etiam alius ponitur
κροκόρ. ?

ad latera habebant ferrum, quos postea a stipatione Stipatores appellarunt, et qui conducebantur; ea enim merces graece dicitur *λάτρον*. ab eo veteres poetae nonnunquam (p. 338 Sp.) milites appellant latrones . . . quod item ut milites cum ferro, aut quod latent ad insidias faciendas.

Apud Naevium:

§ 53

Risi egomet *mōechum* cassabundum ire ebrium.
Cassabundum a cadendo. Idem:

Diabathra in pedibus habebat, erat amictus epicroco.
Utrumque vocabulum graecum.

In Menaechmis:

§ 54

Inter ancillas sedere iubeas, lanam carere.
Idem hoc est verbum in Cemetria Naevii. Carere a carendo, quod eam *tum* purgant ac deducunt, ut careat spurcitia, ex quo Carminari dicitur *tum* lana, cum ex ea carunt quod in ea haeret neque est lana, quae in Romulo Naevius appellat Asta ab Oscis.

vocant. *conf.* Isidor. X, 159 p. 335 L. — atque] aut quod Scioppius. — 1 stipateres F V p. — 2 et qui] aut qui Scioppius. 'fort. aut quod' LSp. — 3 *λάτρον*] Victorius, CATPON FH a, *λάτρον* et *σάτρον* B, *λάτρον* καὶ *σάτρον* vulg., ΚΕΡθωρ M, cerdon Laetus, lacuna in G V b p. — 4 appellabant H M. — ut] et G H, om. a. 'nos hanc fere sententiam requirimus: appellant latrones, (nunc vero praedones dicuntur latrones) quod item ut milites' LSp, quo duce post latrones lacunam signavi. — 6 neium F, ehnum H p. Ribb. com. fr. Naev. v. 120. — 7 moechum] Bergk Philol. XXXIII p. 282, mecum libri, me M, Laetus. — casa- bundum Turnebus. *conf.* Placid. gloss. III, 447 et 450 ubi crassabundum extat. — 9 dyabathra F. — pedibus] Rholandellus, pecudibus F. fort. pedibus cum. — habebat delet Bergk p. 281, gerebat quidam ap. Ribb. tr. Naev. v. 57. — erat] et erat B b, Laetus. — epycroco F. — 11 menechmis F. Plauti addit Laetus. versus est V, 2, 46. — 12 iubes Laetus. — 13 hoc est] est hoc M, Laetus. 'est fort. del.' LSp. verba idem hoc est verbum in com. Naevii infra ante neque est lana ponit B. — cametria a, omētria M, cometria V p, comedia b, cosmetria Aldus, cosmotria vulg. (aemathia vulg. marg.), cementria Scioppius, commo- tria Turnebus, Ribbeck com. fr. Naev. v. 351. — neuii F. — 14 eam] 'fort. lanam' LSp. — tum] tam Christ. — ex qua M B, Laetus. — 15 carent F, cum caret Laetus, cum caret eo quod in eo est neque est lanā B, corr. Neukirch de fab. tog. p. 62. 71 qui verba ex quo . . . lana delet. — heret F. — neque] namque G H. — 16 quae] quam Aldus. lacunam ante hoc ponit Mommsen Unterit. Dial. p. 251. — in om. G. naevius in Romulo H. — neuius F. — asta] hasta a b, asca H.

(p. 338 Sp.)

opue etum callion. hodie legitur.

hoc minime placet, an Demetria, sicut Demetria, cont comeddia? penultima cum versu servato hanc concinat B.

§ 55 In Persa:
 (p. 340 Sp.¹) Iam pol ille hic aderit credo congerro meus.
 Congerro a gerra, hoc graecum est et in latina cratis.

§ 56 In Menaechmis:
 Idem istuc aliis ascriptivis fieri ad legionem 5
 solet.

Ascriptivi dicti quod olim ascribebantur inermes armatis militibus qui succederent, si quis eorum deperisset.

§ 57 In Trinummo:
 (p. 341 Sp.¹) nam illum tibi 10
 [Ferentarium esse amicym inventum intellego.]

Ferentarium a ferendo id [quod non] est inane ac sine fructu; aut quod Ferentarii equites hi dicti qui ea modo habebant arma quae ferrentur ut iaculum. Huiuscemodi equites pictos vidi in Aesculapii aede vetere et Ferentarios ascriptos. 15

§ 58 In Frivolaria:
 Ubi rorarii estis? En sunt. Ubi sunt accensi?
 Ecce.

Rorarii dicti ab rore qui bellum committebant, ideo quod (p. 342 Sp.¹) ante rorat quam pluit. Accensos ministratores Cato esse 20 scribit; potest id ab arbitrio; nam *†*adest ad arbitrium eius cuius minister.

§ 59 Pacuvius:

oscam Laetus, osca Turnebus, osca, osca B. — 1 Persa] I, 3, 9. — 3 hoc] LSp, hic libri (om. a), et Laetus. — in latina om. H. 'fort. in latina lingua' LSp, vel in Latio ut § 89 in Graecia. — gratis F, grates a, corr. Aldus. — 4 menechmis F. — 5 ad] in Laetus, B. — 10 illum libi ferentarium a ferendo a ferendo F, nec ceteri mutant, nisi quod non repetunt postrema verba et illud c̄ tibi p, ibi illum ferrarium b. ex Trin. II, 4, 55 versus supplevit LSp. — 12 quod non] add. LSp. fort. om. id. — inanem vulg. conf. Bergk Beitr. I, 157 sq. — 13 quod] quod corr. ex quid (i. e. qđ factum ex qđ) F, unde quidem p. — 15 aesculapii] G, vulg. esculapii F. — ede F. — adscriptum Ursin. ap. Sciopp. 'malim ferentarii adscriptum' LSp. — 17 rorani F, corr. Rholandellus. — est H. — en] an F¹b, an F²H, aut a. — 19 rorani F, corr. Rhol. — bellum] 'fort. proelium' LSp. — ideo] ante ideo Laetus. — 20 pluit] p, pluat b, plusti F, plusti supra scr. pluit H. — 21 arbitrio] accio Vertranus, Ursinus, acciando Müller. conf. VI § 89. — adest] scripsi, inde libri. nam inde del. Müller. — 22 quouis G.H. — 'fort. ministri' LSp. — 23 Pacuvius hoc loco F cum ceteris.

immort. Vahlen ad h. del. Sect. p. 215

non id
 hanc
 gram, sed
 de compositione
 rich late
 appellavit
 totis: 'ar
 arbitrium quo ad
 ministri; qui ad
 arbitrium ad
 his totis ministri
 quibus, qui generaliter de
 est illis 'arbitrio' solitari
 cunct

12. locus launosus; ad sententiam suppli: 'a ferendo (quid, nisi) id'. Fisto cave
abutaris (quamquam ad comitum haec omnia de cor. militari⁷⁸⁷¹¹ bust auctorem
revocanda esse apparet); vire G.-hh.

21. recte G.-hh. ex 781: 'potest id (ab) censione, id est, ab) arbitrio'. Sed 'nam inde'
sana esse puto: 'inde' sc. a censione. Previser hic contracta, quae plu-
ribus in libris de vita p. R. (cf. lesh. ap. G.-hh.).

§ l. 'eadem, hoc est <'non tibi'>, in Corollaria Naevius' (sc. scripsit). Verba 'non tibi',
quibus V. initium versus Naeviani in Plauti comedia repetito significavit, in
lineam superiorum intrusi oblique cum humore 'in chersatori' iterato scripti. In
Plauto versus interpolatus est.

Cum deum triportenta

In Mercatore:

§ 60

Non tibi istuc magis dividia est quam mihi hodie
fuit.

- 5 Hoc idem est in Corollaria Naevii. Dividia ab dividendo (p. 343 Sp.)
dicta, quod divisio distractio est doloris; itaque idem in
Curculione ait:

Sed quid tibi est? lien enecat, renes dolent,
Pulmones distrahuntur.

- 10 In Pagone:

§ 61

Homo syncerasto periiit, pernis, glandio.

Syncerastum est omne edulium antiquo vocabulo graeco.

(p. 344 Sp.)

In Parasito pigro:

§ 62

Domum ire coepi tramite dextra via.

- 15 Trames a transverso dictus.

In Fugitivis:

§ 63

F. fol. 15 b honos sincerasto

1 cum deum *om.* B.M. quom (*pro cum*) a. — triportenta. desunt
quaedam Scioppius. triportenta in mercatore non tibi in mercatore F
cum omnibus, nisi quod postrema quattuor verba ter repetit p. Pacu-
vius deum triportenta in mercatore ponit, idem in mercatore Non tibi
Laetus. — 3 dividia est Augustinus, diuidia est libri, diuidiae est
Plauti libri III, 4, 34 (615). *conf.* Bergk Beiträge I 87. 158. —
5 haec Laetus. — idem est] *scripsi cum* LSp, qui idem hoc est *coll.*
p. 139, 13, eadem est libri, eadem Bentinus, itidem et Müller. —
Nevii Laetus, Neuius F, 'quod servari potest omisso est' LSp. *ceterum*
antea LSp cogitaverat de hoc eodem est in Cor. Naevius usus. conf.
Ritschl Parerg. p. 76. — 6 idem *om.* M, Laetus. — 8 lien enecat
b, liene negat F, liene negant H. Plaut. Curc. II, 1, 21. — 9 distra-
huntur. parum deest. B. — 10 phagone Pius, Phaone Ladewig,
conf. Ritschl Parerg. 151, 205, Mus. Rhen. X p. 447 (Opusc. II p. 731).
— 11 homo] LSp, honos libri. — sincerasto F. — periiit] LSp, perit
libri. — glandio] gladios *corr. ex* gradios F, gladios ceteri, *corr.*
Pius. — 12 sincerastum F. — medulium F, medulum H, medullum b,
medulium *vel* medullium ceteri, *corr.* vulg. omnimodum edulium
O. Müller, Aug. Müller p. 68. — greco F. — 14 cepitramite F.
tramitis Bothe. 'fort. coepit' LSp. — dextera G, Bentinus. —
15 trames] M, Laetus, tramis F. — trasuerso M a.

Tergum specta, vide vivices quantas. Iam inspexi
quidem [esset].

Vivices alte excitatum verberibus corpus.

§ 64 In Cistellaria:

(p. 345 Sp.¹) Non quasi nunc haec sunt hic limaces lividae. 5

Limax ab limo, quod ibi vivit.

Diobolares, schoenicolae, miraculae.

(p. 346 Sp.¹) Diobolares a binis obolis. Schoenicolae ab schoeno, nugario unguento. Miraculae a miris, id est monstris, a quo Accius ait personas distortis oribus deformis Miriones. 10

§ 65 Ibidem:

Scratiae, scrupipedae, strittabillae, tantulae.

(p. 347 Sp.¹) Ab excreando Scratiae siccas significat. Scrupipedam Aurelius

1 tergum] *scripsi duce* LSp qui fort. age ergo vel a tergo'. agerge F, a grege H, e grege G, age euge B, vulg., age age Scaliger. age respecta Turnebus. — spectau deniuiques F M V p. uibices B, vulg., etiam infra. — 2 quidem] *hoc voluisse vid.* F in quo est qd, sed in nullo quidem scriptum est, quod bp, quid ceteri. conf. ad p. 140, 13. — esset] del. LSp, est Scaliger, essent Laetus. — 3 uiuifices p. — alte] LSp, alii libri, Aelius Ursinus, delet Turnebus. — 4 Clitellaria Scaliger, Nervolaria Augustinus. — 5 hic om. G. hic sunt haec p. — 7 Diuolares F, corr. Aldus. proxima verba tria om. GHb. — scenicolae F, scenicole Vpa, scenicule M, schoeniculae Turnebus. — 8 diuolares sabini sobolis F G H V a p, diuolares tibinis obolis M, corr. B, Victorius. — schenicolas corr. ex schenicolis man. ut vid. 2 F, schenicolis Gap, scenicolis M, scernicolae H, schoeniculae Turnebus. — scheno F, sceno M, scerno H. — nucario B, nugario M, Laetus. — 9 nungento F, corr. Aldus. — muris H. — monstris a. — 10 distortas F, corr. Madvig Advers. I p. 58. Luc. Müller Lucil. p. 306. — 11 ibidem] idem GH. — 12 scratiae] B, 'quod verum videtur' LSp, scraties F V a p, seraties H, sacratices G, straties M b, scraptae ap. Non. p. 169, scratiae ap. Gell. 3, 3, scrantiae vulg. cf. Ritschl Parerg. 84, 174 sq. — scrupipedae] Müller, ruppe. ides F et omisso puncto Vp, ruppeides M, ruppe id est a b, ruppae id est H, ruppe id est G, scrupipedae B, Aldus, Gellius, Nonius, scrabipedae Loewe Prodr. corp. gloss. p. 281 sq. — strittabillae] rittabillae F (vel riatabillae, simillima enim sunt r et t), rittabile V, ritabile G H a b, rictabile p, ruttabile M, strittivillae Gellius, strictivellae Nonius, stritabillae vulg. titubillae Groth. — tantalae b, sordidae Gellius, Nonius, edentulae Loewe. — 13 ab excreando F, ab exercendo H, ab screando vulg. *expectamus* aut scratiae ab screando, scratiae s. sig. *cut* scratiae ab screando s. sig. — scratiae] B, seraties F, stracies b. — siccas significat] LSp, sic assign-

usperi
mij

lac.

no, sup-
a quo
vsa.

talac.
in Aurelia

et a temp
ago de-
W P. ab-
F in quo et
ntari. col.
Lactes -
et Tarso-
a - 3 li-
na orbe
M. schoe-
ap. dion-
cor. ex
verniculo
- oratio
eris H. -
ic. Müller
erum rde-
scriptae ep.
schl Parry
no puncto Vp.
et 6. scrip-
e Prodr. corp.
line, similis
et, rutilis M.
et sig. thallic
Lacve.
et supertenu
omando a sig.
Lij. de usig

scri
pilo
a n
in
5 R
Strit
Ax
Ideo
10 Ut
Sic Cl
nificat
Mulle
1 a sca
om. b, s
Bothe
4 melan
reices C
h, impo
num po
billae I
scrutabl
tillando
stritilan
- stritt
strittit a
Aldus.
actiose B
infra' LS
concinat
G, Eadem
Ritschl
uor enla
Cui vir?
labia, te
X, 440 (O)
actiosam.
no hactio
FGHV p.
- 12 sic
- actiosam
catrica V

scribit a scauripeda; Iuventius comicus dicebat a vermiculo piloso, qui solet esse in fronde cum multis pedibus; Valerius a pede ac scrupea. Ex eo Acci positum *curiosa*; itaque est *graviter corrupta* in Melanippa:

5 Reicis abste religionem, scrupeam imponas.

Strittabillae a strettillando; strittare ab eo qui sistit aegre. (p. 348 Sp.¹)

In Astraba:

§ 66

Axitiosae annonam caram e vili concinnant viris.

Ideo in Sitellitergo idem ait:

mulier es uxoreula;

10

Ut ego novi, scio axitiosam.

(p. 349 Sp.¹)

Sic Claudius scribit axitiosas demonstrari consupplicatrices.

nificat F, sic a significata G H b, sic ad significata a. hic *pro* sic Müller. — scrupipedam] scruppidam F, scrupidam H b, scrupeda B. — 1 a scauripeda] auscauripeda F H V p, auscaripeda G M, auscaripedia a, om. b, auscaripedam vulg., a scauro pede Turnebus, ab scauripeda Bothe. — 2 cum multis] cumulatis M B, Laetus. — 3 accii G a. — 4 melanippa] F V p, menalippa G H M b, pena lippa a. — 5 rejicies H, reices G. — scrupeam F, strupeam V, scrupeam ceteri. — imponam b, impones B. ut scrupeam imponas tibi Müller. *interrogationis signum posuit* Ribbeck tr. fr. Att. v. 430. — 6 strittabillae] *vel* stritabillae LSp, strittabillas F H M V, strictabillas p, stritabilas G, strutabillas a, scrutabillas b. — a strettillando] F V *et uno* t G a, a strectillando p, a stritillando M, attractando H, a scrutillando b, a scrittiando B, Laetus, a stritilando Rholand. titubillas a titubando, titubare ab eo qui Groth. — strittare] F M V a, stritare G H vulg., strictae p, sétañ b. — sistit] strittit a. — egre F. — 7 astriba F, *vel sic vel* ascriba ceteri, *corr.* Aldus. — 8 axitiosae] Aldus, ac sitiose F G H M V p, exitiose a, actiose B, axiosae Salmas. hist. aug. p. 486. *fort. actiosae et similiter infra* LSp. — caram om. M, Laetus B. — vili] uilli G H, ulli a. — concinnat M *et uno* n Laetus, concinna vulg. *ex* B. — 9 ideo] idem G, itidem Müller. — sitelli tergo F G a p *et coniuncta* B H M b. *conf.* Ritschl Parerg. p. 150. — 10 uxoreula ut] *scripsi*, uxoreclavit libri, uxor culavit M, mulier es, uxor, cuam te Turnebus, mulier es, uxor. Cuia vir? Scaliger *et qui vis?* *scripsit* Müller. mulier es, uxor, celabis, te ego novi (novi ego te) scio axitiosam Ritschl Mus. Rhen. X, 446 (Opusc. II, 730). *fort. mulieres uxor oculavit, ego novi, scio actiosam. Claudius* LSp. *alterius versus hi sunt numeri:* 'Ut ego novi scio axitiosam quorum similes apud Plautum. — 11 axitiosam] ac sitio aquam F G H V p, ac scio aquam G M b, axitio aquam a, actiosas quae B vulg. — 12 sic] *abest infra* § 70. *conf.* Ritschl Parerg. 242, Opusc. II p. 731. — actiosas vulg. *ex* B. demonstrari . . axitiosas om. H. — cum supplicatrices V p. *cf.* Ritschl Parerg. p. 243 adn.

[Ab agendo axitiosas] Ut ab una faciendo Factiosae, sic ab una agendo Actiosae dictae.

§ 67 In Cestione:

De sribulo aut de lumbo obscoena viscera.

(p. 350 Sp.¹) Stribula, ut Opilius scribit, circum coxendices sunt bovis; id graecum est ab eius loci versura.

§ 68 In Nervolaria:

Scobina ego illunc actutum adrasi senem. Scobinam a scobe; lima enim materiae fabrilis est.

§ 69 In Poenulo:

Vinceretis cervum cursu vel gralatorem gradu. Gralator a gradu magno dictus.

§ 70 In Truculento:

Sine virtute argutum civem mihi habeam pro praefica

(p. 351 Sp.¹) [Praefica] dicta, ut Aurelius scribit, mulier, ab luco quae conduceret, quae ante domum mortui laudis eius canerent.

1 ab agendo axitiosas] *ex marg. illata esse censeo.* agendo] ageno Vp. — faciend F, faciundo GH. — 2 actiosae libri *hoc loco*, actiosae et axitiosae Müller. *fort.* axitiosae. — sic . . actiosae *om. a.* — 3 cestione M, Laetus. *conf.* Ritschl Parerg. p. 150. — 4 de sribulo] LSp, de sribula Turnebus, distribula FGHMVa, deisc'bula b, da sribula Müller. — aut] ut F, *corr.* Scioppius. — obscoena viscera sribula Müller, obscenabis cerastribula F *nec mutant ceteri nisi quod obscenabis* GH, obscenabis Vap, obcenabis M, obseruabis b, *sed in nullo illud v legitur.* — 5 coxa indices F, *corr.* Aldus. — bovis] uobis F. nouis M, nobis Laetus, *corr.* Scioppius. — 6 grecum F. — 7 in eruolaria F, *corr.* Aldus. — 8 scobina] Scioppius, scobinam libri. *produci mediam syllabam scobina iam* Lachm. ad Lucr. III v. 790 *statuit.* — illunc] *scripsi*, illum libri. illum actutum *medio vocabulo eraso* p. — senem] Lachmann (*qui scobina ni ego illum actutum adraso senem*), enim libri. adraserim *pro* adrasi enim Müller. — 9 scobinam libri, *fort. ferendum*, scobina Scioppius. — materiae] *scripsi*, materia libri. — 10 penulo F. — 11 circum curso F, *corr.* Aldus *ex* Plaut. Poen. III, 1, 27. — vel] ut F, ut a. — gradum F, *corr.* Aldus *ex* Plauto. — 14 pro praefica dicta F, pro praefica praefica dicta B, Aldus. *conf.* Plaut. Truc. II, 6, 14. — 16 ab luco F, ab luto p, ab luctu Rholand. *cum* B. ad luctum Turnebus. *intellige* ab luco Veneris Libitinae. *cf.* Dion. Halic. IV, 15 *Ἀφροδίτης ἐν ἄλσει.* — 17 conduceret . . canerent] *scripsi*, conduceretur . . caneret libri. — laudes G Laetus.

*dis sribula recte
libri. Luce des lum-
bi sacrificatur apud
venet. graec. B.*

cf. K. Reiske, 'Schwelle' 35 ('lat. sp.').

Leuppa

Hoc
mu
Nec
H
5
Cland
lame
fection
A
10
ab oct
quocir
15
4
No
Intemp
nox int
20
1 sci
nomina
- 2 fre
com. 1.
affert id
4 nam
M, mor
quidem
adn.
quis Va
plenum
VII, 2
F. seder
beck, s
- 16 h
Ribb.
del. -
87

Hoc factitatum Aristoteles scribit in libro qui inscribitur *νόμιμα βαρβαρικά*, quibus testimonium est, quod ^Tfretum est Naevii:

Haec quidem hercle, opinor, praefica est; nam
5 mortuum collaudat.

Claudius scribit; quae praeficeretur ancillis, quemadmodum (p. 352 Sp.¹)
lamentarentur, praefica est dicta. utrumque ostendit a praefictione Praeficam dictam.

Apud Ennium:

§ 71

10 decem Coelites | quas montibus summis
Ripeis fodere.

ab oculo Cocles ut oculus dictus qui unum haberet oculum;
quocirca in Cureulione est:

De Coelitim prosapia [te] esse arbitror;

15

Nam hi sunt unoculi.

4. Nunc de temporibus dicam. Quod est apud Cassium: § 72

(p. 353 Sp.¹)

Nocte intempesta nostram devenit domum,
Intempesta nox dicta ab tempestate, Tempesta ab tempore;
nox intempesta quo tempore nihil agitur.

20

Quid noctis videtur in altisono

§ 73

Caeli clipeo? Temo superat [stellas]

Sublime augens etiam atque etiam

Noctis iter.

1 scribitur F, corr. vulg. ex B. conf. Lachm. ad Lucr. p. 232. — nomina barbarica F, corr. Turnebus, Nunnesius ad Arist. vit. § 44. — 2 fretum] tritum Bücheler, facetum vel facete dictum Ribbeck com. f.² Naev. 129. Quadrigeminis (pro quod fretum est) Müller, quod affert idem Ritschl Parerg. p. 98. — 3 neuii F, Nevius Laetus. — 4 nam] quae sic Paul. Fest. p. 223 M., quasi Ribbeck. — 5 mortuus M, mortuos Laetus. versus est tetram. iamb. cuius ab initio pro Haec quidem hercle scrib. erit Equidem hercle. aliter Ritschl Parerg. p. 98 adn. — 6 proficisceretur GH. — 10 quas] quos Aldus, ques Scaliger, quis Vahlen p. 162, queis Ritschl Opusc. II p. 515. fort. vas scil. plenum auri Gryphibus erepti. de Coelitis cf. Herodoti III, 116, Plin. VII, 2 al. — 11 ripe is V, ripheis b. — fodere] a, foedere GH, federe F, sedere Aldus. — 14 coculitum Ritschl Opusc. II p. 515, 587, Ribbeck, Goetz apud Plaut. Curc. III, 1, 23. — te] add. vulg. ex Plauto. — 15 hi om. V, Laetus. — 16 Cassium] C. Actium Turnebus. conf. Ribb. tr. fr.² Att. praet. 41 p. 285. vid. supra VI § 7. — 18 nox fort. del. — 19 nichil F. — 21 stellas] delevi cum Hermanno. — 22 augens]

Spengel, Varro de lingua latina.

- (p. 354 Sp.¹) hic multam noctem ostendere volt a temonis motu; sed Temo unde et cur dicatur, latet. Arbitror antiquos rusticos primum notasse quaedam in caelo signa quae praeter alia erant insignia atque ad aliquem usum⁴ culturae [et] tempus designandum⁵
- § 74 convenire animadvertebantur. Eius signa sunt, quod has 5 septem stellas Graeci ut Omerus vocant ἄμαξαν et propinquum eius signum βοώτην, nostri eas septem stellas⁶ ^{boves} triones et temonem et prope eas axem; Triones enim [et] boves ap-
- (p. 355 Sp.¹) pellantur a bubulcis etiam nunc maxime cum arant terras; e quis ut dicti valentes Glebarii qui facile proscindunt glebas, 10 sic omnes qui terram arabant a terra Terriones, unde Triones
- § 75 ut dicerentur de tritu. Temo dictus a tenendo; is enim continet iugum et plaustrum, appellatum a parte totum ut multa. Possunt triones dicti, VII quod ita sitae stellae, ut ternae trigona faciant aliquem.

15

scripsi, agens F, cogens M, Laetus. cogens sublime Scaliger, Hermann, noctis cogens iter Bergk. 'fort. agens post iter ponendum, nisi sublimis agens praestat quod Turnebus coniecit' LSp. conf. Vahlen p. 120, Ribbeck tr. fr.² Enn. 177 sq. Coroll. p. XXV. — 1 a om. GHab. — 2 antiquos om. p. — 3 quae praeter alia erant insignia supra versum post signa addita in F m. pr. om. H. — 4 aliquem usum om. Scioppius. — ut culturae Müller. — ad tempus Turnebus. sic interpunct LSp: 'ad aliquem usum, culturae tempus, designandum.' ego seimac tempus designandum, instrumenta rustica usu culturae significari ratus. de del. verbis culturae tempus olim cogitaverat LSp. licet etiam insignia ad tempus designandum atque ad aliq. usum culturae convenire animadvertebantur. — 5 eius] 'fort. eiusmodi' LSp. — quod om. M, Laetus. — 6 omerus sic F. — uocat FGHVp. — AMAΣAN F, ANACAN M, lacuna in Vp. — propinquum corr. ex propinquam ut vid. F, propinquat Vp. — 7 eius] ei Vp (compendium in F), equi M, Laetus. — BOOTEM "signum F, graeca vocab. om. G Vp, βοοτην ceteri. — triones] LSp (hoc ordine eas stellas septem triones), boves libri. — 8 et (ante boves) del. Scioppius. — 9 maxime quom H. — 11 om̄s F. — unde triones om. Vp, ut dicerentur de tritu om. G. — 12 de tritu] a detritu B vulg., E detrito Augustinus, ER detritum Turnebus; exspecto a terra terenda teriones, unde triones dicti E extrito. — 13 iugum. E[et] interpunctionem correxerunt Christ Philol. XVI, p. 451, LSp. — a parte] apte FM. — 14 dici vulg. — terna vulg. — 15 faciant tria Bergk. — aliquem] scripsi, aliquod libri (aliquot Ga), quod proximis verbis addebatur. conf. VI § 6 p. 75, 1. albicat Bücheler ap. Ribb. tr. fr.² Coroll. p. XXXV. de Apud Ennium quod est vel faciant. alii quod ** Lumen olim cogitaverat LSp.

1029. f. Vekken Herm. XXVI 164, 1.

Lumen iubar[?] in caelo cerno. § 76

Iubar dicitur stella lucifer, quae in summo quod habet lumen (p. 356 Sp.¹) diffusum, ut leo in capite iubar^{iubar}, Huius ortus significat circiter esse extremam noctem. Itaque ait Pacuius:

5 Exorto iubar, noctis decurso itinere.

Apud Plautum in Parasito Pigno: § 77

Inde hic bene potus primulo crepusculo
Crepusculum ab ~~Sauinis~~, et id dubium tempus noctis an diei
sit. itaque in Condalio est:

10 Tam crepusculo fere ut amant lampades ac- (p. 357 Sp.¹)
cendite.

ideo dubiae res Creperae dictae.

In Trinummo: § 78

15 Concubium sit noctis priusquam [ad] postre-
mum perveneris.

Concubium a concubitu dormiendi causa dictum.

In Asinaria: § 79

Videbitur, factum volo, redito conticinio.

putem a conticiscendo conticinium, sive, ut Opilius scribit, ab (p. 358 Sp.¹)

20 eo cum conticuerunt homines.

1 iubar. ne F, iubarve vulg. iubar scripsi ut supra p. 75, 1. —
2 quae quase Lachm. ad Lucr. II, 291. olim. del. LSp. quod fort. sig-
nif. aliquod. — 3 iuba H. 'fort. iubar, iubar, nisi supra scrib. lucifera
in' LSp. — 4 pacuius F, pacuius p, pacuius ceteri. — 7 bene potus]
de nepotus F, corr. Pius. — primulo] Scaliger, primo libri. conf.
Ritschl Op. II, 276. etiam Plaut. Cas. prol. 40 primulo crepusculo scribe,
ubi primo libri. — 8 crepusculum dictum Laetus. — sauinis FMVp. —
et] quod Müller. — 10 tam] tuc V, tua p. — ament Laetus. — lam-
padas p, Laetus. accendere vulg. — 12 dubiae res] ubi heres FMVp,
ú hec res G, ubi hae res Ha, corr. Laetus. — 14 ad postremum]
Plauti libri, postremum Varronis. — 18 redito] supra VI § 7 p. 75, 9,
ad reditum FMaB, ad redditum Hp, at reddito G, at redito Rho-
landellus, reddito b. redito huc Plauti libri III, 3, 95. i redito
Augustinus. — conticinnno] putem F et omissis duobus punctis ce-
teri. — conticinio, conticinium puto Laetus. — 19 conticinnam F cum
ceteris praeter GH. — sive] quod Reiter p. 93 sq. — 20 cum] 'fort.
quod tum' LSp. — conticuerunt] tacuerunt MV. — homines] 'fort.
omnes' LSp. Christ Philol. XVII p. 60. LSp XVII p. 303. his addit
Scioppius ea quae infra § 83 apud Accium . . dictae scripta sunt
de Aurora.

§ 80 5. Nunc de his rebus quae assignificant aliquod tempus, cum dicuntur aut fiunt, dicam.

Apud Accium: \times

Reciproca tendens nervo equino concita
Tela. 5

Reciproca est cum, unde quid profectum, redit eo; ab recipere Reciprocare fictum, aut quod poscere Procure dictum.

§ 81
(p. 359 Sp.¹)

Apud Plautum:

Ut transversus, non proversus cedit quasi
cancer solet! 10

M
dicitur ab eo qui in id quo *it* est versus, et ideo qui exit in vestibulum, quod est ante domum, prodire et procedere; quod cum leno non faceret, sed secundum parietem transversus iret, dixit ut transversus cedit quasi cancer, non proversus ut homo. 15

§ 82
(p. 360 Sp.¹)

Apud Ennium:

Andromachae nomen qui indidit, recte [ei]
indidit.

item:

Quapropter Parim pastores nunc Alexan- 20
drum vocant.

imitari dum voluit Euripēden et ponere *ἔρριον*, est lapsus; nam Euripēdes quod graeca posuit, *ἔρρινα* sunt aperta. Ille

6 recipere] 'fort. reciproca' Stünkel p. 14. — 7 aut] 'fort. ut' LSp. — progare Hb, prorogare ceteri, corr. Aldus cum B. — 9 ut] aut FMVbp Laetus. — transversus] vulg., transuersum libri. occidens versum M, Laetus *et qui versus scribit* B. — non prorsus verum ex transverso Plauti libri Pseud. IV, 1, 45. *conf.* Bergk Beiträge I, 158. — 11 dicitur] *post hoc proversus addit Müller, post versus LSp, post solet LSp antea.* — ab eo] *scil. a Pseudolo vel Plauto, si sana sunt verba.* — qui] quod Ma, Laetus. — in id] F, id V, it in id Vertranius. — quo it] Müller, Ritschl ad Pseud. 955, quod libri. ab eo quod in id, quod est ante, est versus Christ Philol. XVI p. 456. *cf.* LSp XVII p. 292. *Christii coniectura sic uti licet:* qui in id, quod est ante, versus, proversus. 'fort. dicitur qui in id quod est versus proversus et ideo' LSp. — 13 leno F, lenio Laetus, corr. Aldus. — transuersum iret p. — 17 ei] *om.* vulg. — 22 uolunt F, corr. Aldus. — euripeden F, euripedem Vp. Euripeden *ferendum putavi. de graec. vocab. declinatione conf.* Aug. Müller p. 32 sq, *de e pro i posito ibid.* p. 4 sq, Schuchardt Vocal. II ab init. — 23 euripedes Fp. 'fort.

grae in tempore

* cf. H. Lamer, *D. humanist. Studien*. 1934, 40.

1/14

cf. Mart. Cap. II 115 "calceos ex papyro textili subligavit, nequid eius
membra pollueret morticinum" De re cf. etiam Plut. ap. Procl.
ad Hes. op. 539. Bernaysius Ges. Abh. I 240, 2.

ait ideo nomen additum Andromachae, quod ἀνδρὶ μάχεται; (p. 361 Sp.¹)
hoc Ennii quis potest intellegere inversum significare Andromachae nomen qui indidit recte indidit aut Alexandrum ab eo appellatum, in Graecia, qui Paris fuisset, a quo
5 Herculeum quoque cognominatum Alexicacon, ab eo quod defensor esset hominum?

Apud Accium:

§ 83

Iamque auroram rutilare procul
Cerno.

10 Aurora dicitur ante solis ortum, ab eo quod ab igni solis tum aureo aer aurescit. Quod addit Rutilare, est ab eodem colore; aurei enim [nummi] Rutili, et inde [enim] mulieres valde rufae Rutilae dictae.

Apud Terentium:

§ 84
(p. 362 Sp.¹)

15 Scortatur, potat, olet unguenta de meo.
Scortari est saepius meretriculam ducere, quae dicta a pelle; id enim non solum antiqui dicebant Scortum, sed etiam nunc dicimus Scortea ea quae e corio ac pellibus sunt facta; in aliquot sacris ac sacellis scriptum habemus:

20 NE QUOD SCORTEUM ADHIBEATUR
ideo ne morticinum quid adsit. In Atellanis licet animadvertere rusticos dicere se adduxisse pro scorto Pelliculam.

Apud Accium:

§ 85
(p. 363 Sp.¹)

Enripidis' LSp. — 1 additum] inditum Victorius. 'fort. datum' LSp. — andromache F. — ἀνδρὶ μάχεται] andromachete F, andromache GH, corr. Aldus. — 2 inversum] uersum H, in versu Turnebus, viro adversam Müller. inversum significare om. Scioppius. versu significari Bergk Ann. phil. CI p. 830. 'fort. Ennium.. in versu vel in versu significarei' LSp. — 4 interpuncti post appellatum, post Graecia vulgo. — 5 cognomentum H, nominatum Laetus. — ἀλεξικακον vulg., alexicaton M, Laetus, alexicatem G. — depulsor esset omnium Scioppius. — 9 aut a cerno novus incipit dimet. anap. aut a rutilare. — 11 aurescat GH ab. — addidit a. — 12 nummi] add. LSp. — enim] del. LSp, etiam Laetus. et indidem LSp olim, Christ. — 14 Terentium] Adelph. I, 2, 37 ubi non scortatur sed obsonat in libris est. — 15 unguentum M, Laetus. — 16 sepius F. — quae scortum dicta Ursinus, Scioppius. — 18 a corio HV. — in] inde in Aldus. — 19 aliquod corr. ex aliquot F. — ac sacellis ac sacellis F. — 20 ne quid H (?) Aldus, neque M, Laetus, B. — 21 verba ideo .. adsit quae titulo addebantur, Varronis esse vidit Christ. — 22 se] secum B.

multis nomen

Vestrum numenque ciendo.

Numen dicunt esse imperium, dictum ab nutu, [quod cuius ad nutum] omnia fiunt, eius imperium maximum esse videatur; itaque in Iove et Homerus et Ennius aliquoties. 5

§ 86 Apud Plautum:

Nisi unum epityrum estur insane bene.

(p. 364 Sp.¹) Epityrum vocabulum est cibi, quo frequentius Sicilia quam Italia usa. Id vehementer cum vellet dicere, dixit Insane, quod faciant insani omnia vehementer. 10

§ 87 Apud Pacium:

Flexanima tamquam [lymphata aut Bacchi sacris Commota].

Lymphata dicta a lymphā; [lymphā] a Nymphā, ut quod apud Graecos Θέτις, apud Ennium: 15

Thelis illi mater.

1 nomen] numen GH. — 2 numenque] numerique FV, minimique a, muneique p. conf. Ribbeck tr. fr. Att. v. 691. — 3 nutu quod cuius ad nutum omnia fiunt] scripsi aliorum maxime conaminibus usus, nutu omnia sunt libri. nutu quod cuius nutu omnia sunt Lachm. ad Lucr. II, 632, nutu quia cuius in nutu omnia sunt videtur vel videatur Madvig Adv. II, 173, nutu, numina sunt quous imperium Müller, nutu ut cuius nutu omnia fiunt LSp. — 4 omnia mundi sunt p. — eius imperium] eius et est in Alemania imperium ab antiquissimo tempore. imperium V, eius ut imperium B, eius cuius imperium Aldus. — videatur et mundi dominus itaque p. — 5 Ennius] LSp, alius libri, Livius Aldus (qui praeponit aliquoties), annalis Lachm. ad Lucr. l. c. — 7 nisi] Plautus Mil. gl. 24, si Varronis libri, nisi quod sumum p, sumum V pro si unum. — epityrum] Aldus ex Plauto, epityra B, epytira FGMVap, epitira H, epithira b. conf. Ritschl Opusc. III p. 789—93. — estur] b, Laetus cum B, estuer FMVa, aestuer GH, edam Aldus. — 8 epityrum] Aldus, epytirum FGMVa, epitium p, epithirum b, epitirum Laetus. — 9 id] id edi Müller. — 10 faciunt GHb, Groth. faciunt omnia Laetus. — 11 pacium F, pacuum p, pacunium ceteri. — 12 flex animat aquam F, corr. vulg. — lymphata. commoto ex Cicerone de div. 1, 80 suppleta cuius veteres libri flexa anima praebent. conf. Ribb. tr. fr. v. 422. ut Bacchis sacris Commotis stimulis Bergk Opusc. I, p. 683. — 14 limphata F. — a limpha animpha F, a limpha Nimpha Laetus, bis posito lymphā corr. LSp. — 15 grecos THETIC F. — 16 Thelis] thetis F, corr. Turnebus. conf. Bergk Philol. XXXIII, 155.

quod riu
esse vide
quoniam
a.
illa qua
nit lense
hi sacris
at quod
minimque
note quod
nisi ut
achn. ad
videtur
Uter, ntu
eius in
pore. in
videtur
ivus AL
- nisi
p, sum
B, egyptira
p. 789-93.
an Aldus.
pithirum b,
h Groth.
in ceteri.
nomo ex
prudent.
stimulis
ppha F, a
is grecos
Bergk

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

In Graecia commota mente quos *Κυμοζήπτος* appellant, ab (p. 365 Sp.¹)
eo Lymphatos dixerunt nostri. Bacchi, et Liber, cuius comites
Bacchae, et vinum in Hispania Bacca. Origo in his omni- § 88
bus graeca, ut quod apud Pacium:

5 Aleyonis ritu litus pervolgans feror.
haec enim avis ^{καί} graece dicitur *άλκων*, nostri ~~nunc~~ Alcedo; (p. 366 Sp.¹)
haec hieme quod pullos dicitur tranquillo mari facere, eos
dies Aleyonios appellant. Quod est in versu aleyonis Ritu,
id est eius instituto, ut cum aruspex praecipit, ut suo quisque
10 ritu sacrificium faciat, et nos dicimus XV viros graeco ritu
sacra, non romano facere. Quod enim fit rite, id ratum ac
rectum est; ab eo Accius

recte perfectis sacris

volt accipi [rite].

15 Apud Ennium:

Si voles advortere animum, comiter mon- § 89
strabitur. (p. 367 Sp.¹)

Comiter hilare ac lubenter, cuius origo graeca *κόμος*, inde Co-
misatio latine dicta et in Graecia, ut quidam scribunt, *κωμοδία*.

F. fol. 16 b mari facere

1 grecia F. — quos] qī G, om. Scioppius. 'fort. quod' LSp. —
lympholemptus F, in quo dubito an lateat *κυμοζήπτος* forma Ionica.
lympholentus GHM et cum i Vp, limpholentos a b, corr. Victorius,
vulg. — 2 dixerunt om. b. — bachi F. — et] e b, est Turnebus.
'fort. Bacchei' LSp. recte opinor Bacchei, Liberei. — bacchae] abache
FVb p, abacche Ga, a Bacchae H. 'fort. a Baccho Bacchae' LSp. —
3 baccha Aldus. — in] 'fort. del.' LSp. — 4 greca F. — pacium pa-
cium priore deleto F, pacium p, pacuum ceteri. — 5 alcionis F,
aleyonis alii, halcyonis Aldus. — peruolans a, Hadr. Junius. —
feror] Turnebus, Victorius, furor libri. — 6 aleyon F, *άλκων*
H, *άλκων* a, lacuna in G, *άλκων* Aldus. — nostri] a nostris M,
Laetus. — nunc] quod libri habent post avis huc traieci. — hal-
cedo Aldus. — 8 aleyonios] alciona F, alii cum y, alcionas b, corr.
Laetus. — aleyonis] ut supra. — 10 XV] XU F (i. e. XV, non XII),
duodecim G, XII plerique. — greco F. — 11 enim] autem Christ, 'fort.
vero' LSp. — rite] ritu p. — ac] et GHp. — 13 recte] rite Au-
gustinus. — 14 volt accipi Varronis, non Accii verba esse intellexit
C. L. Roth Philol. XVII p. 175. — rite] addidi, om. libri. — 16 ani-
mum om. MB, Laetus. — 18 greca F. — comos F, como p, *κόμος* a
et omisso accentu H, corr. Aldus. — 19 comissatio p, comessatio G. —

§ 90 Apud Atilium:

Cape, caede, Lyde, come, conde.

(p. 368 Sp.¹) Cape, unde accipe; sed hoc in proximo libro retractandum.

§ 91 Apud Pacium:

nulla res 5

Neque cicurare neque mederi potis est neque [rem] reficere.

Cicurare mansuefacere; quod enim a fero discretum, id dicitur Cicur, et ideo dictum Cicur ingenium optineo mansuetum; a quo Veturii quoque nobiles cognominati Cicurini. 10
Natum a cicco Cicur videtur. Ciccum dicebant membranam tenuem, quae est ut in malo Punico discrimen; a quo etiam Plautus dicit:

Quod volt densum, ciccum non interduo.

(p. 369 Sp.¹) Apud Naevium:

15

§ 92 Circumveniri videor ferme iniuria.

Ferme dicitur quod nunc Fere; utrumque dictum a ferendo, quod id quod fertur est in motu atque adventat.

scribunt] dicunt GH Laetus. — comedia] Müller, comodiam FMVap, comoediam GHb, comoedia vulg. — 1 atilium a, acilium GpB, atilium M, Laetus, accellium b, Caecilius Scioppius. — 2 cede F. — Lyde] vulg., lide libri. *conf.* Lachm. ad Lucr. p. 324. — conde] crede M, Laetus, tunde Turnebus. Ribb. *com. fr.*² Atil. 4 p. 33. — 3 proximo G. — retractandum] *'non est retractatum neque ibi retractandi locus erat. an in proximis libris?'* LSp. *sic etiam Wilmanns* p. 30. — 4 pacium F, pacui p, pacunium ceteri. — 6 mederier Scalliger. — potest F. — nulla res Nec Lachmann, Ribb. *tr. fr. Pac.* v. 388. — 7 rem reficere] *scripsi*, reficere libri, refingere Lachm., refigere Ribbeck. — 8 cicurare FVp. — afero afero F. — 9 cicuret ideo F, et om. G. — 10 cicurini] vulg., Groth *coll. Corp. inser. lat.* p. 630, cicuri F, cicurii M, Laetus. — 11 natum] LSp, Groth, innatum F, id natum Vp vulg., hinc natum Müller. — cicur videtur] cicure uidetur F (*deletis en*), cicurum uidetur Vp, cicure uidetur GHab, cicur ludetur M, cicur Laetus, om. vulg. — ciccum] F² *cum ceteris*, ciccur F¹. — 13 dicit om. H. — 14 uult V, uolet M, Laetus. — densum] elenchum Müller. *Plautinum fuisse potest*: Quod volt, quod non volt, ciccum non interduo. — interduo] intus duo H. *conf.* Plaut. *Rud.* II, 7, 22. — 15 neuium F. — circumveniri videor] Ribbeck *proposuit* *tr. fr. Naev.* v. 59, ciccum uenire uideo libri (cictum M, eccum vulg.).

um.

res

ne-
re.

licitor

nsue-

urini

nam

etiam

B

ndo,

Vap,

ati-

F.

onde]

3. -

trac-

nns

ica-

Pac.

hm.,

curet

lat.

in-

etur]

fab,

eris,

den-

non

Rud.

osuit

ccum

Eu
5 apr

Apr
E
10 Apr
E
quo
con
dici
15 Hee
gar

A

Men
ben
G B
cum
roge
serb
5 E
P. 1
v. 4
cum
den
qu
P. 1
10
fest
riu
P. 1
LS
—
tra
lip

Apud Plautum:

§ 93

Euax, iurgio [*hercle*] uxorem tandem abegi
a ianua.

Euax verbum nihil significat, sed effutitum naturaliter est, ut
5 apud Ennium:

Hehae, (p. 370 Sp.¹)

Ipse clipeus cecidit?

Apud Ennium:

Eu, mea puella, [*e*] spe quidem id successit tibi.

10 Apud Pompilium:

Heu, qua me causa, fortuna, infeste premis?
quod ait Iurgio, id est litibus; itaque quibus res erat in
controversia, ea vocabatur Lis; ideo in actionibus videmus
dici quam rem sive me litem dicere oportet. ex quo (p. 371 Sp.¹)
15 licet videre Iurgare esse ab iure dictum, cum quis iure liti-
garet; ab quo Obiurgat is qui id facit iuste.

Apud Lucilium:

§ 94

Atque aliquos ibi ab rebus clepsere foro qui

2 uxorem tandem] Varronis libri, hercle tandem uxorem Plauti Men. v. 127. — abegi a ianua] ab regia ianua F, corr. Aldus ab scribens cum Plauti libris. — 4 nichil F. — significans G. — effutitum GH, Rholandellus. — 6 hehae F, hehe GMVp, quod vocabulum cum nusquam traditum sit, hahae scrib. esse censeo. post cecidit interrogandi signum posui, ex comoedia dempta esse ratus eius hominis verba qui ridens militi respondeat. aliter Ribbeck. tr. fr. Enn. 333. — 8 Ennium] Naevium vulg. ex B. probat Luc. Müller Philol. XXXX p. 102, versus ad comoediam referens. — 9 eu] Ribbeck tr. fr. Enn. v. 402, hau b, heu F cum ceteris, cheu vulg. — e spe] Ribb., spe F cum aliis, saepe H, sepe b, spei Müller 'fort. specie is' LSp. — equidem] scripsi, idem suadet Luc. Müller, quidem libri. licet etiam quom. — id] is vulg. ex B. id quidem C. F. W. Müller prosod. Plaut. p. 329. — successit] Müller, succenset F, succensit H, succenses b. — 10 Pompilium] conf. Havet Revue de phil. VII (1883) p. 193. — 11 infesta B, Aldus. — promis Fp. — 13 ea] et Vp. — 14 me litem] Victorius, mi litem C. F. W. Müller progr. gymn. Berol. 1871 p. 16, Reiter p. 91 adn. 3, militem F cum ceteris, litem Aldus. 'fort. sive stlitem' LSp. — 16 obiurgatis is FVap (sed in F deleto priore is), obiurgatus is b. — facit id a. — iniuste Christ. — 17 Lucilium] lucretium F, corr. Vertranus, Scaliger. — 18 obliquos pro aliquos V. — ibi] ibus Scaliger, Luc. Müller Lucil. l. inc. 114. — a rebus a. — clepsere H. —

Clepsere dixit, unde etiam alii Clepere, id est corripere, quorum origo a clam, ut sit dictum clapere, unde clepere E ex A commutato ut multa. potest vel a graeco dictum κλέπτειν Clepere.

§ 95 Apud Matium:

(p. 372 Sp.¹)

Corpora Graiorum maerebar mandier igni. dictum Mandier a mandendo, unde Manducari, a quo et in Atellanis *obesum* vocant Manducum.

§ 96 Apud Matium:

(p. 373 Sp.¹)

Obscaeni interpres funestique ominis auctor. Obscaenum dictum ab scaena; *eam* ut Graeci, *faut* Accius scribit scena. in pluribus verbis A ante E alii ponunt, alii non, ut quod partim dicunt [*Scaeptrum*, *partim*] Sceptrum, alii Plauti Faeneratricem, alii Feneratricem; sic Faeniscia

foroque Scaliger. *licet suspicari* Atque aliquo se illi ab rebus clepsere foroque (se clepere *est apud* Varr. sat. Men. 342 et Sen. Med. 156). — 1 clepsere H. — 2 a clam] *'fort. clam'* LSp. — unde clepere *om.* Vp Laetus. — E ex A commutato] LSp, et ex ea commutatio libri (ex *om.* b, commutā p), et ex E A commutato vulg. — 3 agreco F. — κλέπτειν] cleptin F, *graecum verbum* in Ha. — 4 clepere *om.* Laetus. — 5 Matium] Marcijum H, Mantium G, mācium b, Martium vatem B. — 6 merebar F, mirabar b, maerebant Scaliger, maerebat Müller. — 7 *'fort. mandier dictum'* LSp. *sed conf. supra ad p. 45, 5.* — a quo et] LSp, et a quo libri, et *om.* Laetus. *praeterea* manducariet a quo *proposuerat* LSp. — 8 *obesum*] LSp, ad *obsenum* F Vap, ad *obscoenum* H et cum e *pro oe* GM, *obscenum* b, *obsonium* Laetus, apud Dossenum Müller. — 9 *mantium* G, *maccium* M, *marcium* a, *martium* vatem B. — 10 *obsceni* F. — *ominis*] *oms* F, *omnis* H, *omnes ceteri*, *corr. vulg.* — 11 *obscenum* F. — *scena* F. — *eam* ut Graeci Accius] *scripsi cum* LSp, *ea* ut graeci (*vel* greci) aut accius libri, *nisi quod* et (*pro ea*) Vp et Decius (*pro accius*) H. — 12 *scaena* F (*aliter* Lagomarsini *ap. Lachm. ad Lucr. p. 218*), *scena* GM Vp. *ea*, ut Graeci, *σκηνη*, ut Accius scribit scaenam Lachm. l. c. *'fort. scaena, aut graece ut Accius scribit, scena vel eam ut Graeci Accius'* LSp. Apuleius de orthogr. p. 132 Os.: Verum de huiusmodi scribit Varro exstitisse variam veterum opinionem, aliis scena per e simplicem sicut apud Graecos scribendum asseverantibus, aliis in signum productionis per ae esse notandum, et sic in ceteris huiusmodi, quod nobis rectius videtur. *vid.* V, 97 p. 40, 6. — 13 *scaeptrum partim*] *addit* B, *sceptrum*, *partim scaeptrum* Laetus. — 14 Plauti *om.* Laetus. — *feneratricem* F, *ceteri ae scribunt.* — *feneratricem* F, *ceteri oe, corr.* Laetus. alii fenus alii foenus

str. Dossenum

'ea, ut graeci, σκηνη, ut Accius scribit scena' M., potest desiderari illud σκηνη et fort. pro 'aut' non 'ut', sed 'aut ut' scrib.

ac Fenisicia, ac rustici pappum Mesium, non Maesium, a quo Lucilius scribit:

Cecilius [*Pretor*] ne rusticus fiat.

quare turpe ideo obscaenum, quod nisi in scaena palam dici
 5 non debet. Potest vel ab eo quod pueris turpicula res in § 97
 collo quaedam suspenditur, ne quid obsit, bonae scaevae (p. 374 Sp.1)
 causa Scaevola appellata. Ea dicta ab scaeva, id est sinistra,
 quod quae sinistra sunt bona auspicia existimantur; a quo
 dicitur comitia aliudve quid; sic dicta avis, sinistra quae
 10 nunc est. id a graeco est, quod hi sinistram vocant *οξαιών*;
 quare quod dixit Obscaenum Omen, est omen turpe, quod (p. 375 Sp.1) *MB*
 unde ~~fid~~ dicitur, Osmen, e quo S extritum.

B, item sed faenus et fenus vulg. — 1 fēnisicia F, ceteri ac. — foenicia F, corr. Laetus. — mesium] Laetus, maesium F. — non maesium] LSp olim, non moesium F, non mesum Rholandellus. — 3 cecilius F, caecilius Aldus. Diomed. p. 452 K: 'ut si detracta a littera pretor dicamus, ut Lucilius pretor ne rusticus fiat', ex quo Caecilius praetor Scaliger, Cecilius pretor Müller, Luc. Müller p. 45. pretor om. libri. — 4 turpe om. Scioppius. 'fort. turpe obscaenum ideo' LSp. — obscaenum] obserroum FHp, obserreum V, obscerrum G, obscaenum a, obsedum M, Laetus, obscaenum Bentinus. — in scaenam F, corr. Aldus, ob scaenam Lachmann. — 5 debet] dedet Fp. 'an decet?' LSp. — quod ab eo a. — pueris] puerilis FGHVabp, sed in F erasum l, pueri is M, corr. vulg. ex B, puerulis Turnebus. — 6 bonae] ubonae F cum ceteris praeter a, in quo umbonae, corr. vulg. ex B, Turnebus. 'an iis bonae?' LSp. — sceuae F, scaenae vel scaenae plerique. — sceuola F. inde Scaevola appellatus Laetus. — 7 scēua F. ab sequa dicta G. — id est] id F. — 9 dicitur] dr F, dicuntur Laetus fort. vere. — comitia] scil. scaeva. — sic dicta avis] scripsi, sit dixi aut libri (nisi quod dixit G, dici vulg., om. Laetus). aliudve quid sinistima, sinistra quae nunc sunt Müller. avi pro aut Turnebus, ave vulg. 'fort. aliudve quid sic Dixi avi sinistra' LSp. dixi ex proximo versu illatum esse idem antea coniecerat. — 10 greco F. — hi] ii a. — *οξαιών*] scean F, corr. Aldus. — 11 dixit] scripsi, dixi libri. — obscaenum] sceuum FGH, scenum a, streniū p, seuum b, scaeuum MV, scaeuum bonum omen est, obscaenum vero turpe vulg., corr. Müller. — omen ē om. turpe. quod F. — 12 id] *delevi ut sit*: quod omen unde dicitur, est osmen vocabulum. — osmen e quo S extritum] os mene quod extritum F nec ceteri mutant (nisi quod ultimum verbum exatricum M, postremum b), osmen omen extrito S Laetus. obscaene quod exatricon B, item nisi quod exotericum vulg., corr. Müller. 'fort. quare quod

immo debet M, sed mihi nihil mutandum videtur. Facillima emendatio haec esset: 'turpe (omen) quod, unde id, dicitur Omen'

§ 98 Apud Plautum:

Quia ego antehac te amavi [et mihi amicam
esse crevi.

crevi] valet constitui; itaque heres cum constituit se heredem
esse, dicitur Cernere, et cum id fecit, Crevisse. 5

§ 99 Apud eundem quod est:

(p. 376 Sp.¹)

mi frequentem operam dedistis,
valet assiduam; itaque qui adest assiduus fere, quom oportet,
is frequens, [cui infrequens] opponi solet. Itaque illud quod
eadem mulierculae dicunt: 10

[Pol istoc] quidem nos pretio tanti est frequentare;
ita in prandio nos lepide ac nitide accepisti,

(p. 377 Sp.¹) apparet dicere: facile est curare ut adsimus, cum tam bene
nos accipias.

§ 100 Apud Ennium:

15

decretum est stare corpora telis.
hoc verbum Ennii dictum a fodiendo, a quo Fossa.

F. fol. 17 ptanti ē . . . propositum

dixi, obscaenum turpe. Omen est, quod unde id dicitur, os, osmen, e
quo S extritum? LSp. — 2 quom pro quia Plauti libri Cist. 1. —
amaui valet F, quae desunt ex Plauto supplevit vulg. — 4 eres F¹,
heres F². — quom H, item infra. — 5 cernere] canere F, corr. Victo-
rius, vulg. — 6 quod est mi] quo desimi FG, quo desim H, quo de-
sini a, quo desum V, quo de sinu BMP Laetus, quo sensum b, corr.
Augustinus. conf. Ritschl bibl. Alex. p. 5. apud Plautum v. 7 mihi,
non mi. — 8 assiduus fere quom] scripsi, assiduus ferret quem libri
(ferre Laetus B, que M, quae vulg. cum B). ferre quem operam oportet
Müller, fert ei operam cui oportet Italus, ferre quiens quae Moser.
'fort. assiduus fertque quae oportet, is' LSp. — 9 is] vulg. ex B, his
libri (hiis p). — frequens cui infrequens] scripsi cum LSp, nisi quod
is frequens dicitur cui infrequens. — opponi] appellari Turnebus.
— 10 sq. dicunt FGHVp, dicunt M (a?), Laetus, Pol istoc ex
Plauto additum est. — 11 quidem] quid est a, qui de V, quod H. —
tanti] ptanti F, poanti Vp, per tanti M, Laetus, B, tanti GHab.
facile Plauti libri, perfacile Müller. mihi p ortum esse videtur ex
falsa optanti (pretioptanti) lectione. 'fort. dicunt Istoc quidem nos pretio
pol tanti est' LSp. — frequentare] frequentare tibi utilisque habere
apud Plautum (cod. vet. Cam.). — 12 ac] atque apud Plautum. —
13 est currite ut asinus V. — quom H. — tam] iam F, corr. Italus,
vulg. — 16 est om. p. — stare] fossare vulg. ex B, fossari Columna,
stare et fossari Bergk. mihi magis placeat stare et fodicari. — 17 enni p.

l. 8 sic M.: 'itaque qui adest, assiduus; ferre quem operam oportet,
us frequens'. Sed minime ferri potest addita vocabuli 'assiduus'
origo, quippe quod alienissimum ab h. l. sit. Puto sic scri-
bendum esse: 'itaque qui adest assiduus fertque quam operam
oportet' (s. fertque operam quam oportet)

April 24th

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

April 25th

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

April 26th

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

April 27th

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

April 28th

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

April 29th

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

April 30th

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

May 1st

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

Went to the garden and saw many of the plants beginning to grow.

Apud Ennium:

§ 101

Vocibus concide, fac, si mussat, obrutum.

Mussare dictum, quod muti non amplius quam $\mu\bar{v}$ dicunt; a quo idem dicit id quod minimum est:

5 Neque, ut aiunt, $\mu\bar{v}$ facere audent. (p. 378 Sp.¹)

Apud Pacium:

§ 102

Dei monerint meliora atque amentiam aver-
runcassint [*tuam*].

[*ab*] avertendo Avertuncare, ut deus qui in eis rebus praest,

10 Avertuncus. Itaque ab eo precari solent, ut pericula avertat.

In Aulularia:

§ 103

pipulo te differam ante aedis

id est convicio, declinatum a pipatu pullorum. Multa ab ani- (p. 379 Sp.¹)

malium vocibus tralata in homines, partim quae sunt aperta,

15 partim obscura; perspicua ut Ennii:

animus cum pectore latrat.

Plauti:

Gannit odiosus omni totae familiae.

Caecili:

20 Tantum rem dibalare ut pro nilo habuerit.

Lucilii:

Haec inquam rudet ex rostris atque eiulitabit.

2 fac si mussat] *scripsi cum LSp (nisi quod is musset), facimus et F cum plerisque, faxim et MB Laetus, fac siet vulg., face musset Turnebus, fac is musset Müller, faxis . . musset Ribbeck Enn. tr. 393 fama supplens. ego ante fac vocabulum verbis intercidisse censeo ut est apud Cic. te verbis obruit. — obrutum] obrutum corr. ex obrutus ut vid. F (Groth, ASp), obrutus F (Keil) ceteri. — 3 $\mu\bar{o}\bar{v}$ G, $\mu\bar{u}$ Vp, $\mu\bar{u}$ MB, Laetus. — 4 id om. Laetus. — 5 ut om. a. — $\mu\bar{o}\bar{v}$ G, $\mu\bar{u}$ Vp, $\mu\bar{y}$ M. conf. Bergk Annal. phil. 83 p. 634. — 6 pacium F, pacium p, Plautum a, pacuum ceteri. cf. Ribbeck Pac. tr. 112 apud quem vide aliorum grammaticorum testimonia. — 8 tuam] additum ex Nonio 74, 23. — 9 ab] addit Turnebus, in F a voce avertendo novus versus incipit. — in eis] in his p; in om. vulg. icis LSp. — 12 te] hic pro te Plauti libri Aul. III, 2, 32. — 13 piatu F, pittu M, corr. Aldus. — 14 translata G²Mp Laetus, traslata a. — partimque FMVp, partim quae editi. — 18 gannia Vp. ganodiosus H. — toto p. — 19 Caecilij Laetus, ciliij libri. Ribb. Caec. com. v. 249. — 20 tantum] libri quod ferri potest, ut sit pro adeo dictum, tantam vulg. Ribb. — nihilo Rholandellus. pro nilo ut Laetus. — 21 lucii p. — 22 eiulitabit] apud Nonium p. 21, heilitabit F, helitabit GH,*

(p. 380 Sp.¹) Eiusdem:

quantum hinnitum atque quiritatum.

§ 104 Minus aperta Porcii ab lupo:

volitare ululantis.

Ennii a vitulo:

tibicina

5

Maximo labore mugit.

Eiusdem a bove:

clamore bovantes.

Eiusdem a leone:

10

pauſam fecere fremendi.

Eiusdem ab aedo:

(p. 381 Sp.¹) Clamor ad caelum volvendus per aethera vagit.

** a sue et a frendice:

++ grundi et fritinni suaviter. ++

15

Maccius in Casina a fringuilla:

quid fringuttis? quid istuc tam cupide cupis?

heylitabit p, elitabit b, hinnilitabit vulg. *ex* B, heulitabit Luc. Müller. — 2 quiritatum] Luc. Müller Lucil. l. inc. 116, equitatum libri. — 3 aperta] aperiant F, *corr.* Augustinus. 'fort. aperta ut' LSp. — 9 clamore] Aldus, clamorem libri. — bouantis H, bouentis p. — 11 fecere] Rholandellus, facere libri, facere ore Vahlen p. 83 — 12 edo F *et sic omnes*, celo B, haedo vulg. — 13 clamos Koene Zeitschr. f. Alt. 1841 p. 1290, Lachmann ad Lucr. VI, 1260, clamor et Ritschl Parerg. p. 27, ad caelum clamor Augustinus. *conf.* Vahlen p. 76. — ethera F, aera Lachmann. — 14 a sue et a] LSp, *quibus verbis lacunae signum praeposui, quod non videtur carere posse auctoris nomine (fort. eiusdem)*, sueta F, suetus B, Sueti a Victorinus, Sueti a Luc. Müller Mus Rhen. XXIV, 553, ad Lucil. p. 319. et a sue Sueta grundire, ab irundine Fritinni suaviter Popma, Sueti ab irundine: irundo tu (*vel et tu*) fritinnis suaviter Ribbeck com. fr. coroll. p. XXXIII. — frundice p. — 15 grundi] LSp, frunde libri. — et] *ec* Luc. Müller ad Lucil. p. 313. — fritinni] frutinni F, frutum p, frutimi M, Laetus. — 16 Maccius] F, Mactius GHa. Sueti a frendice E frunde fritinni suaviter; Mati *** in Casina Müller. Insueta, ut ab irundine: Frende et fritinni, suavitate mactus es. In Casina Ritschl Parerg. p. 26—32. — cassina plauti a, cassina G, asilla V, asina p. *locus est* Plauti Cas. II, 3, 49. — fringilla a. — 17 fringuttis] fringuatis M V p Laetus, fringuttis Gesner, fringutis B, fringutis Rholandellus. fringuttis *ap. Plautum*. — istud p. — quid istuc . . nexum *om.* b.

*sues†avoluerat†ita†tradedeq.†in reneq.†in iudicium
Esopi†nec†theatri tritiles.

In Colace:

Nexum

§ 105
(p. 382 Sp.¹)

- 5 [Nexum], Manilius scribit, omne quod per libram et aes geritur, in quo sint mancipia. Mucius, quae per aes et libram fiat ut obligentur, praeterquam mancipio detur. Hoc verius esse ipsum verbum ostendit, de quo quaeritur; nam id est quod obligatur per libram neque suum fit, inde Nexum dictum. (p. 383 Sp.¹) M
- 10 Liber qui suas operas in servitute[m] pro pecunia quam debet dat, dum solveret, Nexus vocatur, ut ab aere Obaeratus. Hoc C. Popillio Visolo dictatore sublatum ne fieret, et

1 sues auoluerat] sic, non auolauerat F, Sueti a volueribus Müller. a sue suboluerat, ita rudebat Scaliger, Sueti a colubra Baehrens, Luc. Müller ad Lucil. p. 313, 323. *plura de hoc loco disputavit* Ribbeck Mus. Rhen. XXVII, 181, Com. frag.² p. 83, Coroll. XXXI — III. Bücheler Mus. Rhen. XXIX, 197. — ita tradede q. F (trade pro tradede testatur Groth per librarii opinor errorem), ita trade deque ceteri nisi quod trude deque a, trade neque B, trude neque Aldus. — inreneq. F, in reneque H M V p, Ireneque a, in rem eque G, in iure neque Augustinus. — 2 aesopi Aldus. — triatiles B M V p. — 3 in colace nexum Mamilius F M V, lacunam repetito medio verbo indicavit LSp. Manilius Laetus, Manulius p, Mamulius G H a, Manlius B. conf. Cic. pro Caec. 69. — 5 'fort. per aes et libram' LSp. — geratur Christ Philol. XVI, 464. — 6 sunt b, sit B. — mancipi vulg. ex B. — Mucius F M V p, Mutius alii, Mucius Scaevola vulg. ex B. — 7 fiat] scripsi, fiant libri. — praeterquam quod Turnebus, praeter quam libri, praeterquam quae vulg., praeter quae Niebuhr Hist. rom. I, 602. conf. Bachofen Das Nexum p. 11 sqq. fort. praeter quom. — mancipi B. — dentur vulg. — verius] Verrius Flaccus Laetus. — 8 querit F, corr. vulg. — id est] idem G H, Laetus, ideo Madvig Adv. II, 173. 'fort. per aes et libram nec suum' LSp. conf. Christ. Philol. XVI, 300, LSp. XVII, 301. — 9 fit] sit Rholand. — unde B. — nexus Laetus cum B. — 10 servitute Laetus. — quam] quadam b. — debet dat] scripsi, idem suasit Riese Philol. XXVII, 306, debebat libri, debeat Laetus, debeat dat Augustinus. dabat inserebant Turnebus, Victorius. conf. Götting Röm. Staatsverf. p. 123, Bachofen p. 27. — 11 dum solveret om. b. — 'fort. vocabatur vel vocatus' LSp. hoc etiam C. F. W. Müller p. 799. — abaeratus G H b. — 12 popillio F cum aliis, conf. Ritschl Opusc. III p. 249, popillo M V a, pompilio G H, pollio Laetus cum B. cf. A. Müller p. 10. — Visolo] Augustinus, uocare sillo F (uocare om. H, uacare a, auctore Turnebus, tum silla pro sillo

omnes qui bonam copiam iurarunt, ne essent nexi, dissoluti.

§ 106 In Casina:

(p. 384 Sp.¹)

Sine amet, sine quod lubet id faciat,
Quando tibi domi nihil delieuum est.

5

[*Nihil delieuum est*] dictum ab eo, quod [*ad*] deliquandum non sunt, ut turbida quae sunt deliquantur, ut liquida fiant. Aurelius scribit Delieuum esse ab liquido; Claudius ab eliquato; si quis alterutrum sequi malet, habebit auctorem.

Apud Atilium:

10

(p. 385 Sp.¹)

Per laetitiam liquitur animus.

ab liquando Liquitur fictum.

§ 107 6. Multa apud poetas reliqua esse verba quorum origines possint dici, non dubito, ut apud Naevium in *Esiona mucro*

Ma, Sulla B, Sylla vulg.). C. Poetelio Visolo Augustinus, C. Poplilio auctore Visolo Müller, C. Poetelio Livone Visolo Lachmann. *conf.* Zachariae Sulla II p. 56, Niebuhr III, 178. 343, Puchta Instit. II, 94 ed. 2, Bachofen p. 100. — dictator a, dictare G. — 1 om̄s F, omnis Laetus. — iuraret MVp, iurarent Laetus, eiurarent Vertranius. *conf.* Niebuhr III, 179 sq. — dissoluti] sed dissoluti B, sed soluti Müller. *conf.* Reiter p. 45. — 3 casinea (*postrema littera fort. am*) F (Keil), casinea F (Groth) MVp, cassinea GH, cassines a, casinam B, *corr.* Laetus. Plaut. Cas. II, 2, 32. — 4 sine amet sine] c̄es sine F, *item sed* esses BGHMVa, om̄s sine p, messes sive Laetus, *corr.* Aldus *ex Plauto. veri vestigia sunt in F: Incasineam c̄es sine = in ca[sina] sine ame[t] sine.* — iubet GHVp, iubes a. — facias F, *corr.* vulg. *ex Plauto.* — 5 domi nichil F. nil domi Aldus *ex Plauto.* — delieuum est] *haec verba bis ponit Aldus sic: deliquium est. Deliquium est dictum, ego etiam nihil addidi.* — 6 quod ad] *scripsi*, quod libri. — deliquandum] deliquendum G *sed e in ras.*, deliquam dum a, delinquantur b, deliquatur ut turbida vulg., deliquanda Laetus. — 7 sunt] s̄ F *ut fere ubique pro sunt, sit b, Müller. 'fort. est' LSp.* — turba a. — et liquida Ha. — fiant] fiant *corr. ex sint F¹.* — 8 Aurelius] *conf.* Ritschl Mus. Rhen. X, 446. — scribit om. H. — delicum GHa, deliquum M. — Cladius FMVp. — 9 *'fort. alterum utrum' LSp.* — mallet F, *corr.* Laetus. — *post auctorem interpungendum esse vidit Christ Philol. XVI, 452 et sic F.* — 10 attilium GHVa, accilium p, cecilium M *et omisso apud Laetus, vulg., caecilium B.* — 11 *aut liquitur cum ea quae supra posita est verborum distributione aut per laetitiam liquitur 'Animus; illud veri est similius.* — 14 possunt vulg. cum B. — neium F. — esionam F, Esionam GHM, esiona ap, He-

gladii lingua a lingua; in Clastidio vitulantes a Vitula; in Dolo caperata fronte a caprae fronte; in Demetrio persibus a perite; itaque sub hoc glossema Callide subscribunt; in Lampadione protinam a protinus, continuitatem (p. 386 Sp. 1)
 5 significans; in Nagidone elucidatus suavis, tametsi a magistris accepimus mansuetum; in Romulo sponsus contra sponsum rogatus; in Stigmatia praebia a praebendo, ut sit tutus, quod sint remedia in collo pueris; in Technico confictant a conficto convenire dictum. In Tarentilla lucidum a luce § 108
(p. 387 Sp. 1)

siona Aldus, Aesiona Bücheler Mus. Rhen. XXVII, 475, *probavit* LSp. — mucro Groth (Hesiona mucro pro Esionam uero), uero libri nisi quod non p. enimvero Laetus, om. Scioppius. 'fort. vero gladii del.' LSp. *conf.* Gell. X, 25, Ribb. Naev. tr. v. 18 adnot. — 1 ab lingua p. — Vitula, non vitula scrib. esse vidit Georges qui confert Macrob. sat. III, 2, 11 sq. Müller ad Paul. ex Festo p. 369, 14, Preller, mythol. rom. § 359 adn. 2. — 2 dolo] doloreste B, Duloreste vulg. — caprata F, caper: caperrata a, capta p. — 3 aperite *distinxit* Ursinus, *conf.* Neukirch fab. tog. p. 71, Ribbeck Naev. com. 50. — 4 *continuitatem*] Nonius p. 376: 'Varro etiam de lingua latina libro VII vel Protinam vel Protinus continuatione vel praeteritae vel futurae longitudinis dicit. et tamen quoniam, ut mihi videtur, potest eius adverbii enuntiatio varia, significantia eius mutata pro locis exemplis testibus designanda est.' — 5 In nagidone] FG, in agidione H, in agidone ceteri. *conf.* Ribb. Naev. com. 62 *qui etiam* de Nagidione *cogitat.* — 5 *lucidatus*] Scaliger, caudacus F, caudatus Vbp, candacus vulg. *ex* B. *conf.* Ribbeck. Paul. ex Fest. p. 55 M. — 6 consponsus, contra sponsus, rogatus Neukirch. VI, 70. *conf.* VI § 70, Ribbeck Naev. tr. praetext. 4 p. 277. — 7 stigmatico V, uestigmatico p. — praebia a, prebit M, praebita Laetus. — prohibendo Scaliger. — tutum Laetus, B. — sit] FG Vap, si HM, sint Laetus. — 8 remedio Aldus. — pueri Bergk Annal. philol. CI (1870), 831. *conf.* Fest. p. 234. 238 M. Ribb. com. f. 71. — thechnico F, thechinco p, tecnico G, te chnico H, etechnio a, techimo M, therimo vulg. *cum* B. *cf.* Ritschl Opusc. II, 483, 499. — conficiant FGHVap, conficeant M, confittitant B, confictitant vulg. *corr.* Turnebus. — 9 conficto] confito p, confecto H. a conficto *delet* Bergk. confictant, conficto a confingere Ribb. Naev. com. 93 adnot. — convenire] invenire Bücheler ap. Ribb. com. coroll. p. XVII. *fort. scrib.* confiunt, a conficio confieri dictum. — lucidum] *scripsi* Müllero *duce qui praelucidum coniecerat*, Pacui dum FMVp, Pacuuius dum a, Pacuui dum GH, Pacuvii om. dum Laetus, pallucidum Klussmann, Ribb. Naev. com. 93 p. 22 *ubi vide alia.* 'fort. recte Müller, sed illustre del.' LSp.

illustre; in Tunicularia exbolas aulas quassant, quae eiciuntur, a graeco verbo *ἐκβολή* dictum; in bello Punico nec satis sardare ab serare dictum, id est aperire; hinc etiam Sera, qua remota fores panduntur.

§ 109 7. Sed quod vereor ne plures sint futuri qui de hoc 5
(p. 388 Sp.¹) genere me quod nimium multa scripserim reprehendant quam quod reliquerim quaedam accusent, ideo potius iam reprimendum quam procudendum puto esse volumen. Nemo reprehensus qui e segete ad spicilegium reliquit stipulam. Quare institutis sex libris, quemadmodum rebus latina nomina essent 10
(p. 389 Sp.¹) imposita ad usum nostrum, e quis tris scripsi P. Septumio qui mihi fuit quaestor, tris tibi, quorum hic est tertius, priores de disciplina verborum originis, posteriores de verborum originibus, in illis, qui ante sunt, in primo volumine est quae dicantur, cur *ἐτυμολογική* neque ars sit neque ea utilis sit, in 15
§ 110 forma etymologiae, in secundis tribus quos ad te misi item

Latinis litteris exhibendum erat

F. fol. 17 b stipulam

1 aunicularia V p. — exbolas alilas quassant (alilas *corr.* in aulas *ut vid.*) F (*sic, non* exbolas quassant aulas), exb^oaulas quassant eiciuntur B, alilas *cum* F¹ *habent* Vp, alias a, et lilas M, *om.* aulas vulg. *ex* B. ecbolas quassant Müller. *conf.* Ribbeck Naev. com. 103, Bergk Annal. philol. 1870 p. 831. — 2 greco F. uerbo graeco V, greco uerbum a. — exbole F, *corr.* Aldus. — 3 sardare] *Paulus ex Festo* 323, 6. *conf.* Vahlen v. 65, sarrare libri. — aserrare a, abserrare M. id est] idem M, *om.* G. — etiam] esse a. — 4 serae F, *corr.* Veneta. — quibus B. quibus remotis vulg. — panditur a. — 6 rescripserint FG MV a p, scripserint H, *corr.* Laetus. — rephendant F. — quam quod] quāquā F *sed priore m litterae signo deleto*, quanquam GHMV a p, qui b, *corr.* Aldus. — 7 reliquerint FVa p, deliquerint GH. — 8 pro- tendendum p, producendum M, procedendum GH, progrediendum b. — reprehensus] F, reprehensus ceteri. — 9 a segete Bp. — 11 imposita *om.* a. — tris] tres *hoc loco* F. — po septumio FM, *quamquam in F lineolis ductis a librario delere iubemur po litteras, easque om.* GH a b, .po. septumio Vp, P. Septumio Laetus. — 12 questor F. — tibi o cicero quorum p. — 13 'fort. originum' LSp. — 15 ethimologice F, *ἐτυμολογική* Ha. — ars] Vp, an F *cum ceteris, om.* Aldus. *vid. praefat.* — 16 ars *om.* Laetus. — et utilis] et illis F *cum alteris praeter V, in quo est et illis utilis; corr.* Turnebus. — 17 ethimologiae F. 'fort. *ἐτυμολογικής*' LSp.

De distributione operis : f. VIII 27

- A. I. Trias: de disciplina rectorum optimis | II. Trias: de rectorum origine
<u>II</u> : bene. neque ars neque utilitas	} oratio Aulica
<u>III</u> : " ars et utilitas	
<u>IV</u> : forma etque.	
<u>V</u> : loci	
	<u>VI</u> : tempus
	<u>VII</u> : id. ap. portas

- B. quemadmodum in casus declinationis
} disciplina	<u>VIII</u> anuata	} III
	<u>IX</u> analogi	
	<u>X</u> tyllon	
	<u>XI - XIII</u>	

- C. quemadmodum coniugentibus. XIV - XIX

XX - XV

D

generatim discretis, primum in quo sunt origines verborum
 locorum et earum rerum quae in locis esse solent, secundum
 quibus vocabulis tempora sint notata et eae res quae in tem- (p. 390 Sp.¹)
 poribus fiunt, tertius hic, in quo a poetis item sumpta ut illa
 5 quae dixi in duobus libris soluta oratione; quocirca quoniam
 omnis operis de lingua latina tris feci partis, primo quemad-
 modum vocabula imposita essent rebus, secundo quemadmodum
 ea in casus declinarentur, tertio quemadmodum coniungeren-
 tur, prima parte perpetrata, ut secundam ordiri possim, huic
 10 libro faciam finem.

1 *fort.* primus, in quo origines . . . secundus, in quo quibus⁷ LSp.
 — verborum *delet F manu prima.* — 3 tempora F. — sunt B. — nota H.
 — 4 in quo quae a poetis item sunt posita Scioppius. — ut illa
 utilia F, *corr.* Victorius, Turnebus. — 5 solita Vap. — 6 latina
om. p. — primo *om. p.* — 7 uocabula *om. p.*